

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ristori 28
(042) 731190
0462

60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 92 (14.183)

Trst, četrtek, 23. aprila 1992

Parlament izglasoval konstruktivno nezaupnico Peterletovi vladi

Večina za Drnovška

*Za kandidata Liberalno-demokratske stranke je glasovalo 126 poslancev
Novo vlado, ki je v glavnem že izoblikovana, bo predstavil v prihodnjih dneh*

Preden je za govorniškimi odrom branil delo svoje vlade, je Lojze Peterle stisnil roko Janezu Drnovšku (Foto D. Križmančič)

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Janez Drnovšek je novi predsednik slovenske vlade. Včeraj ga je izvolila slovenska skupščina s 126 glasovi. Prisotnih je bilo 210 poslancev, glasovalo je 208, vsi glasovi so bili veljavni. S tem je dokončno padla celotna Peterletova vlada z vsemi ministri. V najkrajšem času bo Drnovšek predstavil svoje ministre, katere mora odobriti po ustavi parlament, toda tokrat ne več s kvalificirano večino, ki velja za konstruktivno nezaupnico, temveč z običajno večino.

Zadnja pogajanja so bila včeraj med 13. in 15. uro, ko so se sestali predstavniki koalicije 4 + 1 z mandatarjem Drnovškom in s predsednikom poslanskega kluba LDS Jožetom Školčem. Na tem sestanku so sprejeli in podpisali večstrankarski sporazum, ki vsebuje štiri točke. V prvi se stranke obvezujejo podpreti kandidaturu Drnovška, v drugi je naveden okvirni seznam novih ministrov. Na tem seznamu so poleg predsednika vlade še trije že znani podpredsedniki, vsi gospodarski ministri, ministra za notranje in zunanje zadeve in še nekateri. Odpr-

tihi pa je ostalo 7 - 8 mest, zaradi česar so ohranili ta seznam še vedno v tajnosti, saj bi lahko še vedno vzburlil hude spore med predstavniki nove vladne koalicije.

Naslednja točka se nanaša na zunanje ministrstvo, kamor novi predsednik vlade hoče očitno neposredno poseči. Ta točka namreč predvideva ustanovitev posebnega koordinatorskega sveta za zunanje zadeve pri predsedstvu vlade in na to mesto nameravajo imenovati veleposlanika v Italiji Marka Kosina. Zadnja točka določa, da se bodo za ostale ministre dogovorili v soglasju s koalicijo 4 + 1.

Predvidevamo lahko, da se bo slovenska skupščina kmalu ponovno sestala, predsednik poslanskega kluba LDS Jože Školč nam je omenil ponedeljek kot možni, ne pa že določeni, datum. S tem glasovanjem pa bo potrjena nova vlada in bo prevzela predsedniški in ministrski položaje.

Skupno zasedanje vseh treh zborov slovenske skupščine se je pričelo ob 15. uri, tokrat brez zapletljajev in proceduralnih težav. Takoj je spregovoril kandidat Janez

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes uradna umestitev novega parlamenta

RIM — Danes se bo z umestitvijo in prvim zasedanjem novoizvoljene parlamenta tudi uradno začela deveta zakonodajna doba po II. svetovni vojni. Poslanska zbornica, v kateri je 630 poslancev, in senat, v katerega je bilo 5. in 6. aprila izvoljeno 315 senatorjev, bosta zasedala ločeno, njuna prva naloga pa bo izvolitev novih predsednikov. Names-to dosedanjih predsednikov Spadolinija in Iottijeve, katerima je potekel mandat, bosta danšnji zasedanji vodila liberallec Alfredo Biondi v zbornici in Francesco De Martino v senatu.

Prva naloga, ki čaka poslance in senatorje, je izvolitev novih predsednikov. V senatu pravilnik predvideva, da mora za izvolitev novi predsednik na tajnem glasovanju dobiti absolutno večino vseh senatorjev. Če tega kvoruma nihče ne bo dosegel niti po drugem glasovanju, bodo predsednika senata volili jutri, ko bo za izvolitev zadostovala absolutna večina prisotnih senatorjev, pri čemer bodo upoštevali tudi bele glasovnice. Če tudi po tretjem glasovanju nihče od kandidatov ne bo dobil potrebnega števila glasov, bo prišlo do balotaže med dvema kandidatoma, ki bosta dobila največ glasov. V primeru, da bi nato oba dobila enako glasov, bo za predsednika senata izvoljen starejši kandidat.

V poslanski zbornici so pravila drugačna. Pri prvem glasovanju (poslancev je še enkrat toliko kot senatorjev) mora kandidat za izvolitev dobiti dve tretjini glasov vseh poslancev. Pri drugem in tretjem glasovanju se za izvolitev zahteva dvotretjinska večina, s tem da se upoštevajo tudi bele glasovnice. Po tretjem glasovanju pa za izvolitev zadošča absolutna večina vseh poslancev, to je 316 glasov.

Po izvolitvi predsednikov obeh vej parlamenta, bo predsednik ministrskega sveta Giulio Andreotti jutri sklical vlado in v skladu z zakoni predsedniku Cossigi sporočil odstop. Predsednik republike bo imel nato nekaj dni časa, da ugotovi, kaj naj stori. Kot je že večkrat napovedal, naj bi nato predsednik Cossiga v začetku maja odstopil, če bi ugotovil, da je politični položaj povsem blokiran, v nasprotnem primeru pa bo imenoval novega mandatarja in tako počakal na naraven konec svojega mandata do 2. julija.

Srbi in Jugoslovanska armada skušajo pred koncem aprila zavzeti čimveč ozemlja

Krvavi boji za sarajevsko Ilidžo Spopadi tudi v drugih krajih BiH

LJUBLJANA — Potem, ko so prebivalci Sarajeva v noči na sredo doživeli prave vojne grozote, ker so srbski teritorialci ob deloma prikriti pomoči Jugoslovanske armade na mesto izstrelili več sto granat, so se siloviti napadi na bosanskohercegovo glavno mesto nadaljevali tudi včeraj. O številu mrtvih in ranjenih je moč samo domnevati, saj spopadi še trajajo, samo v omenjeni noči pa naj bi bilo ubitih deset ljudi, okrog petdeset pa naj bi jih bilo ranjenih.

Najhujši boji, ki so zahtevali številne žrtve, so včeraj potekali v sarajevskem naselju Ilidža, iz Sarajeva pa prihajajo nasprotujoče si informacije o tem, kdo naj bi spopade začel. Štab Teritorialne obrambe BiH je v sporočilu obdolžil srbske teritorialce in prostovoljce, da so ob podpori Jugoslovanske armade napadli muslimanska na-

selja Stub, Hrasnico in Sokolović kolonijo. V poveljstvu drugega vojnega območja pa odločno zavračajo kakršnokoli vpletenost armade v spopade ter navajajo, da so pripadniki republiškega ministrstva za notranje zadeve, skupaj z »zelenimi beretkami«
in pripadniki patriotske lige včeraj začeli splošni napad na Ilidžo. Istočasno je Sarajevski center za varnost sporočil, da v spopadih na Ilidži sodeluje tudi Jugoslovanska armada ter da se proti temu naselju pomikajo tanki in oklepni transporterji. Sicer pa je v Sarajevu v silovitih napadih prizadeta tudi velikanska gmodna škoda. Kot so sporočili, je do temeljev zgorela Unioninvestova zgradba v središču mesta, požar je izbruhnil v NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Evropi odločno obsojajo srbsko agresijo v Hercegbosni

RIM — Iz Rima, Pariza, Bonna in z Dunaja so včeraj prihajale obsodbe Srbije in pobude, ki naj bi Beograd prisilile, da spremeni svojo agresivno politiko do Bosne in Hercegovine.

Italijansko zunanje ministrstvo poudarja »prvenstveno odgovornost srbskih paravojaških sil, ki jim v nekaterih primerih stoji ob strani zvezna armada,«
za sedanjí dramatični položaj v Sarajevu in v BiH. Italija se zavzema za skupni nastop ES, ki naj prisili JA, da zapusti ozemlje BiH. V primeru, da Beograd ne bi spremenil svojega odnosa do bosanskohercegove krize, Farnesina predlaga »suspens Jugoslavije iz KVSE«.

Francoski zunanji minister Dumas je v Parizu zahteval takojšen poseg Varnostnega sveta OZN, medtem ko se je nemški kancler Kohl v Bonnu zavzel za gospodarske sankcije proti Srbiji, ker EGS, KVSE in OZN ne smejo »samo gledati, temveč morajo sprejeti konkretne ukrepe«
proti agresivni politiki Srbije. Podobno kot Dumas je tudi avstrijski predsednik Kurt Waldheim zahteval, da Varnostni svet OZN čimprej razpravlja o BiH. Na Dunaju pa že odkrito govorijo o prekinitvi diplomatskih odnosov z okrnjeno Jugoslavijo (Srbija in Črna gora).

Pred današnjim glasovanjem v parlamentu Napolitano kandidat za zbornico, Mancino za senat V boju za prestižni predsedniški mesti tudi drugi

RIM — Pred današnjimi volitvami predsednikov senata in poslanske zbornice je politični položaj še vedno izredno zapleten. Na dan sta sicer prišli jasni predsedniški kandidaturi demokristjana Mancina za senat in demokristnega levičarja Napolitana (na sliki D. Križmančiča) za poslansko zbornico (ob vzdržanju Nilde Iotti ga je vodstvo DSL predlagalo soglasno), vendar pa je ob tem krožilo tudi precej drugih imen, ki naj bi prišla v poštev za izvolitev.

Demokristjani so sami dolgo časa kolebali in se celo bolj nagibali h kandidaturi Andreottija, socialistični tajnik Craxi pa je po srečanju z Occhettom, ki ga je sicer označil za »odkrita in koristnega«, povsem jasno povedal, da PSI ne podpira binoma Mancino-Napolitano in da imajo socialisti za poslansko zbornico pripravljene kar tri kandidate: Aniasija, De Michelisa in Labriolo, v

palači Madama pa naj bi rajši videli »starega«
predsednika Spadolinija, ki ga republikanci še vedno ponujajo.

Številna včerajšnja srečanja med politiki niso prinesla toliko pričakovanega dogovora, ki bi bil sprejemljiv za večino strank, zato je celo možno, da danes do izvolitve obeh predsednikov sploh ne pride. V tem primeru je zelo verjetno, da bi vsaj za poslansko zbornico glasovanje prenesli na jutri ali pa celo na prihodnji teden.

Zanimivo ob vsem tem pa je stališče Bossijeve Lige. Že v popoldanskih urah je Bossi izjavil, da bi Liga lahko podprla Mancina v senatu, po večernem srečanju z Occhettom pa naj bi izrazil tudi pripravljenost, da v določenem trenutku volitev Liga podpre Napolitana. Glede volitev v senatu velja še povedati, da je DSL napovedala, da bo pri prvem glasovanju oddala bele glasovnice.

Odkrili morilca goriškega avtoprevoznika

NA 8. STRANI

Povojni Trst med Vzhodom in Zahodom

NA 9. STRANI

Na spodnjem toku reke lave so se v noči na sredo pojavile nove odprtine Akcija na Etni »tehnično« uspela zato že načrtujejo njeno ponovitev

ZAFFERANA ETNEA — Etna še ni premagana in včeraj so se pojavile nove odprtine, skozi katere je lava začela znova prihajati na dan in se znova približevati Zafferani. Toda v »vrhovnem štabu« operativnega centra, v katerem že nekaj mesecev vodijo vse akcije, s katerimi poskušajo zaustaviti napredovanje lave, so dokaj optimistično razpoloženi. Akcija »zamašek« na nadmorski višini 2.000 m je namreč tehnično povsem uspela, s približno 300 kubičnimi metri betona in magmat-skih kamnin, ki so zaprli ponor lave in postavili umeten branik, pa so lavo prisilili, da si je poiskala novo pot in novo smer.

Tudi nastanek novih začasnih odprtin v spodnjem toku reke lave naj bi bil posledica uspešne akcije na višini 2.000 metrov in neposredna posledica delne zamašitve glavnega kanala. Za zdaj

vulkanologi še preučujejo količino lave, ki prihaja na površje iz teh novih odprtin, vendar pa so vsi enotnega mnenja, da je treba torkov poseg z velikimi betonskimi bloki ponoviti.

Zato so pod vodstvom prof. Barberija že izdelali nov program posegov na celotnem področju, ki ga ogroža lava z Etne. Šlo naj bi za podobno akcijo, ki so jo že z uspehom izvedli, pri tem pa bo ponovno potrebna pomoč posebnih enot italijanske morinarice in ameriških helikopterjev. V dolini, kjer se je reka lave za zdaj zaustavila na nadmorski višini 820 metrov, pa so posegi precej bolj zapleteni in tudi učinki le delni, ker se položaj izredno hitro spreminja, kar vse onemogoča podrobno programiranje obrambnih akcij.

Na sliki AP: Učinek torkove akcije so včeraj preverjali s pomočjo helikopterjev.

Začetek procesa zaradi političnih umorov v Palermu

PALERMO — V močno zastraženi dvorani zapora Ucciardone se je včeraj brez obtožencev začel proces zaradi političnih zločinov v Palermu. Kot naročniki in organizatorji ubojev predsednika sicil-skega deželnega odbora Piersantija Mattarelle (6. januarja 1980), voditelja KPI Pia La Torreja (30. aprila 1982) in tajnika palermske KD Michela Reine (9. marca 1979) bi morali pred sodnike stopiti člani tako imenovane mafijske »kupole« Michele Greco, imenovan »Papa«, Totò Riina, boss bande iz Corleoneja, Bernardo Provenzano, Pipo Calò, »blagajnik« mafije, Bernardo Brusca, Francesco Madonia, Antonino Geraci, Pino Greco in Rosario Roccobono.

Kot materialna storilca sta za uboj Piersantija Mattarelle obtožena še pripadnika črnega terorizma Giusva Fioravanti in Gilberto Cavallini, pred sodnike pa bi morala zaradi razžalitve evropskega poslanca KD Lime, ki je bil ubit 12. marca letos, in viteza dela Carmela Costanza stopiti še Giuseppe Pellegri in Angelo Izzo. Kot civilne stranke so se k procesu prijavili tudi Demokratična stranka levice, Dežela Sicilija, sorodniki Mattarelle (brat, sin in žena), Costanzov sin in vdova Rosaria Di Salva, ki je bil ubit skupaj z La Torrejem.

Slovenska zagotovila za begunce iz BiH

ZAGREB — Predstojnik hrvaškega vladnega urada za begunce in razseljene osebe Adalbert Rebič je v včerajšnji izjavi za Slovensko tiskovno agencijo poudaril, da se je včeraj dopoldne pogovarjal o problematiki beguncev iz Bosne s podpredsednikom slovenske vlade Matijo Malešičem.

V pogovoru sta se osredotočila na vprašanje, ali je možno, da bi Slovenija zaprla mejo s Hrvaško in s tem preprečila beguncem prehod prek slovenskega ozemlja k svojem, živčnim v državah zahodne Evrope. Med begunci se je namreč pojavil strah, da bi jih slovenski obmejni organi zadržali na slovenskem ozemlju.

Adalbert Rebič je dejal, da mu je

Matija Malešič zagotovil, da Slovenija ne bo zaprla nobene od svojih meja s sosednjimi državami, ki so ves čas odprte in prehodne za begunce.

Urad za begunce je, kot je izjavil Rebič, predvčeršnjim prejel informacijo, da je doslej odšlo iz Bosne in Hercegovine okoli 150 tisoč beguncev, kar je zaradi 300 tisoč hrvaških beguncev velik in težko rešljiv problem za Hrvaško, ki beguncev ni sposobna več sprejemati. Stroški za tako množico beguncev, ki so prebegnili na Hrvaško, dodatno obremenjujejo državo, je poudaril Rebič, zato je nadaljnje reševanje problematike beguncev možno le na podlagi organizirane mednarodne pomoči za begunce. (STA)

Ali bo že to nedeljo končana agonija kabulskega režima?

KABUL — Skrajnejšem sunitske fundamentalistične skupine Hezb-i-islami se mudi z zavzetjem Kabula, saj je na dlani, da čas ne dela v njihovo korist. Njihov voditelj Galbudin Hekmatjar je včeraj skrajšal rok za predajo Kabula z nedelje na jutrišni dan, obenem je pozval mudžahedine Džamiat-i-islami, naj zapustijo svoje položaje ob afganistanskem glavnem mestu, v nasprotnem primeru jih bodo njegovi borci napadli.

Sunitski fundamentalisti se bojijo, da jih bodo vojaški poveljniki zmernejših mudžahedinskih skupin prehiteli v iskanju kompromisa s kabulskim režimom. Vojaski poveljnik Džamiat-i-islami Ah-

mad Šah Masud se je včeraj sestel s posebnim odposlancem OZN za Afganistan Sevanom v Čarikaru, kakih 60 kilometrov severno od Kabula.

Po sestanku je diplomat OZN z zadovoljstvom navedel, da so nova Masudova stališča glede reševanja afganistanske krize nad vse spodbudna. Masud je namreč izjavil, da bo vkorakal v Kabul z miroljubnimi nameni po doseženem sporazumu z vsemi vpletenimi. Za Sevana je sedaj od drugih mudžahedinskih voditeljev odvisno, da to spodbudno izjavo tudi uresniči.

Hekmatjar pa se sedaj z ultimativnimi zahtevami trudi, da bi

preprečil morebitni dogovor med političnimi voditelji afganistanskih mudžahedinov v Pakistanu. Težje bo z Masudovim ultimatom, da bo na lastno pest z gubimi vojaškimi poveljniki mudžahedinov sklenil sporazum o mirni predaji Kabula, če v Pakistanu ne bodo dosegli sporazuma o sestavi prehodne vlade. Te rešitve se Hekmatjar še najbolj boji in zato grozi, da bo napadel Masudove borce. Da bi bila mera polna, se že krha enotnost v fundamentalističnih vrstah, tako da so nekateri krajevni poveljniki Hezb-i-islama že izjavili, da ne bodo napadli kabulskih enot kljub ultimatu njihovega voditelja.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Drnovšek

Drnovšek, ki je orisal svoj program.

»Nobenih čudežev pač pa skrajno angažiranje pri reševanju zlasti gospodarskih razmer«, ta stavek dobesedno povzet iz uvodnega programskega govora mandatarja Janeza Drnovška bi lahko citirali kot osnovni moto celotnega izvajanja. Ta misel je bila vodilna, ko je Drnovšek predstavil predsednik liberalno demokratskega kluba Jože Školč, ki je ugotovil, da Drnovšek ponuja malo, toda največ kar je sedaj v Sloveniji sploh možno.

Mandatar je izhajal iz splošno slabega gospodarskega položaja, ki ga označuje slaba svetovna konjunktura, razkroj jugoslovanskega trga, bližnja vojne in druge negativne okoliščine. Toda gospodarske razmere so v Sloveniji neu-

godne tudi zato, ker gospodarski politični instrumentarij, ki ga uporabljajo nosilci gospodarske politike, izraža razpršenost in neskladnost sprejetih odločitev. Premalo se zavedajo dejstva, da je Slovenija na samem robu območja, ki je postalo eno izmed svetovnih kriznih žarišč in posledic, ki jih zato čutijo. Slovenija si bo morala svoje mesto sama izboriti s trdim delom in s krepitvijo svoje pogajalske pozicije.

Nato pa je Drnovšek navedel deset vsebinskih obvez. Prva se nanaša na izvedbo volitev, ki naj bodo čimprej, omenjal se je mesec oktober. Do takrat pa morata vlada in skupščina okrepiti svojo kredibilnost.

Med osnovnimi problemi je lastninska preobrazba in njena uresničitev na osnovi vsega tega, kar je bilo že narejeno. Povezati je treba delovanje obstoječih ustanov in to tudi s pomočjo posebnih zakonov. Drnovšek se obvezuje za učinkovitejšo tekočo gospodarsko politiko, kar pomeni usklajevanje fiskalne dohodkovne in cenovne politike. V ta okvir spada omejevanje splošne in predvsem državne porabe, za kar namerava v primeru potrebe zahtevati posebna pooblastila.

Čas do volitev je treba izkoristiti za ustavitev negativnih trendov, kar pa pomeni predvsem odločno protinflacijsko politiko. To ne pomeni samo restriktivne denarne politike temveč zapleten proces gospodarskih ukrepov skladnih s politiko tečaja tolarja, restrukturiranja bank in podjetij, plačilno bilančno politiko in zmanjševanja teže domačih monopolov. Zapleteno je vprašanje zadolževanja v tujini in tudi delitvene bilance. Zunanja politika je prešla »svetle dneve«, saj potrebuje Slovenija predvsem ekonomske in finančne aranžmaje s svetom. Vodilo vladi

bo ekološko uravnotežen razvoj. Posebno poglavje je posvečeno prometni politiki kot prioritetnem delovanju vlade.

Zadnji odstavek zagotavlja enakopravne pogoje življenja in dela pripadnikom italijanske in madžarske manjšine, vlada bo dosledno izvajala sprejete obveznosti in se maksimalno angažirala pri reševanju vseh odprtih manjšinskih vprašanj.

Drnovšek se je torej omejil na gospodarski in socialni položaj in na nujni politični okvir, kar vse predstavlja seveda resnične slovenske probleme. Takoj potem se je pričela razprava, v katero je poseglo okrog petdeset poslancev v veliki večini iz sedaj že opozicijskih strank Krščanskih demokratov, Ljudske stranke, liberalcev, narodnjakov in Demosa. Bili so izredno ostri, kritični in napadalni zlasti neposredno do Drnovška. Očitati so mu njegovo beograjsko delovanje, ko je predsedoval zveznemu predsedstvu, njegovo neodločnost, obtožbe so šle tako daleč, da je bil prebran celo neki tajni uradni list z njegovim podpisom. V to razpravo je posegel tudi predsednik Lojze Peterle, ki je povedal, da je njegova vlada že pričela reševati iste probleme, ki jih sedaj navaja Drnovšek, da je njegova vlada v težavah zaradi nezaujanja in blokad. Kritično je omenil, da Drnovšek ni omenil zakona o denacionalizaciji, kulture, šolstva, znanosti in druga vprašanja.

V svojem zaključnem odgovoru je bil Drnovšek zelo oprezen in pomirljiv, toda glede svojega beograjskega dela tudi zelo odločen. Zaključil je s ponovno ugotovitvijo, da je potrebna nova vlada, v kolikor pa ne bodo poslanci takega mnenja, pa so tako ali drugače nujne čim prejšnje volitve.

Z izvolitvijo novega mandatarja se je že temeljito spremenila slovenska politična scena, iz katere

odhaja predsednik Peterle in njegova koalicija. Peterle je po glasovanju dejal, da bo sedaj imel več časa za družino in za stranko in da bo imela nova vlada lažje delo. To je nedvomno, saj je bil dosežen izredno širok konsenz, ki gre vse od prenoviteljev, socialistov, socialdemokratov, liberalnih demokratov, demokratov, pa do neodvisnih, zelenih in drugih. V parlamentu ima ta koalicija na papirju 155 glasov, včeraj pa je izrazila bistveno manj: niso bili prisotni vsi poslanci, manjkalo jih je trideset, predvsem pa niso glasovali za Drnovška številni zeleni, nekateri socialdemokrati, toda dobri poznavalci trdijo, da so zanj glasovali trije kmetje in menda celo eden ali dva krščanska demokrata.

Medtem ko se je v slovenskem parlamentu razvila resna diskusija o novem mandatarju, je na trgu pred Prešernovim spomenikom govoril Ivan Kramberger, ki je zahteval povsem novo vlado, očital Drnovšku, Peterletu in vsem politikom, da so se pripeljali s kolegom, sedaj se vozijo v beemvejih in drugih limuzinah. Kramberger pripravlja svojo domovinsko narodno stranko za volitve. Včeraj mu ni šlo najbolje, bilo je morda tisoč ljudi, bolj običajnih sprehajalcev, navdušenja pa ne prevelikega, čeprav je kričal na ves glas, oblečen v črne hlače in snežno bel jopič s telovnikom, pokrit pa s črnim klobukom s širokimi kraji.

● Srditi boji

stavbi Olimpijskega muzeja, poškodovana so poslopja RTV, Elektrogospodarstva ter mnogi kulturno-zgodovinski spomeniki.

Vojna se je včeraj z vso silovitostjo razvnela tudi v številnih drugih krajih BiH. Streljanje in eksplozije je bilo slišati v Mostarju, kjer je že v nočnih napadih

bilo uničenih veliko hiš. Podobno je bilo v Čapljini, kjer ljudje večino časa preživljajo v zakloniščih. O hudih celodnevni bojih poročajo tudi iz Bosanske Krupe, spopadi so izbruhnili v Bosanskem Brodu, Bosanskem Grahovu, Derventu, Bosanskem Šamcu ter v občini Odžak, ki je postala novo krizno žarišče. Zaradi doslej najhujših spopadov v BiH je bil včeraj skoraj popolnoma ohromljen železniški promet, vse več ljudi pa zapuščajo svoje domove in se umika v Dalmacijo ter druge hrvaške kraje. Tudi v Slovenijo se je pred vojnim divjanjem zateklo že več kot deset tisoč beguncev iz BiH.

Poveljnik mirovnih sil v Jugoslaviji general Satiš Nambiar je včeraj po pogovoru z najvišjimi predstavniki tako imenovane republike Srbska krajina in poveljstva kninskega korpusa v tem mestu izjavil, da najnovejši razvoj dogodkov v BiH ne bo zavrl načrtovanega prihoda in razporeditve sil Združenih narodov na območju Krajine. Po besedah Nambiarja bodo modre čelade v Kninski krajini dokončno razporedili do srede maja. Sicer pa v BiH z velikim upanjem pričakujejo prihod predsedujočega mirovne konference o Jugoslaviji lorda Carringtona, ki naj bi, kot je bilo načrtovano, danes prispel v Sarajevo. Vprašanje pa je seveda, če se bo to tudi zgodilo, saj je spričo srditih spopadov skoraj nemogoče lordu Carringtonu zagotoviti popolnoma varen prihod in razgovore v tem mestu. Kot zanimivost v zvezi s krvavimi dogodki v BiH velja omeniti, da se je včeraj v Beogradu sešel tudi nekdanji jugoslovanski Zvezni izvršni svet. Le-ta je izrazil »polno podporo prizadevanjem JLA kot dejavniku sprave in ohranjanja miru v BiH«, in to navkljub vse bolj očitni vpletenosti in odgovornosti Jugoslovanske armade za vojno v BiH. (NIA)

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglašiti: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 Lir; finančni in legalni 120.000 Lir; ob praznikih povšek 20%; mali oglasi 850 Lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, lva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPL: iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Umestili koordinacijski odbor za zagon pobud o obmejnem sodelovanju

RIM — V smislu sklepa ministrskega sveta o usklajanju pobud za izvajanje zakona št. 19 (1991) in zakona o kooperaciji italijanskega severovzhoda s srednjim in vzhodnim evropskim zaledjem (212/92) so včeraj v Palači Chigi umestili koordinacijski odbor za sprožanje iniciativ, ki jih predvideva zakon za razvoj obmejnih območij Furlanije-Juljske krajine, Tridentinske-Južne Tirolske in Veneta.

Odbor sestavljajo predsedniki treh deželnih vlad, predsednika avtonomnih pokrajin Bocen in Trento ter predstavniki rimske vlade pod vodstvom podtajnika v predsedstvu ministrskega sveta Nina Cristoforija. Umestitvene seje so se udeležili minister za prevoze Carlo Bernini, predsednik Dežele Tridentinske-Južne Tirolske Tarciso Andreoli, predsednik Pokrajine Bocen Luis Durnwalder, deželni odbor in za finance v deželi FJK Dario Rinaldi, predsednik Dežele Veneto Gianfranco Cremonese in predsednik pokrajinske vlade v Trentu Mario Malossini.

Odbor so umestili predčasno, da bi preprečili zastoj po odstopu ministrskega sveta. Koordinacijski odbor bo pripravil nadroben tehnično-finančni program pobud za pogon čezmejnega sodelovanja, pozneje pa bodo uresničili posebno finančno družbo, servisni center in druge strukture, ki jih predvideva zakon za razvoj obmejnih območij.

Ko bodo vsi projekti nared, bo sledila Konferenca storitev, pri kateri bo sodelovala še Emilija-Romagna. »Po večletnem govorjenju se je torej začela z včerajšnjim ukrepom operativna faza in zdaj bomo morali dokazati, da znamo delati skupaj«, je naglasil sinoči predsednik Pokrajine Trento Malossini.

Koordinacijski odbor, ki je podtajniku Ninu Cristoforiju že predstavil nekaj začetne dokumentacije o tem, kako bi se kazalo lotiti raznih načrtov, se je obvezal, da bo deloval sporazumno s predsedstvom vlade ter z ministrstvom za zunanje zadeve in za vprašanja dežel.

Z živahne seje komisije za zadeve predsedstva pri deželnem svetu Načrt zakona o reformi volilnega sistema so zaupali ožjemu odboru

Brezigar (SSk) in Vivian (VM) glasovala proti

TRST — Svetovalca Bojan Brezigar (SSk) in Renato Vivian (Zeleni marjetice) sta glasovala proti umestitvi ožjega odbora za pripravo zakona o volilni reformi. V skupnem tiskovnem sporočilu menita, da to onemogoča predstavništvo v odboru najšibkejšim strankam. V mešani svetovalski skupini, ki združuje SSK in VM, je tudi MF (Furlansko gibanje) in nemogoče je, da bi lahko tako različne sile posredovale odboru enotno stališče. Ne samo, v skupini sta dve večinski in ena opozicijska stranka, katere predstavnik Marco De Agostini pa je načelnik skupine in bo potemtakem član ožjega odbora; zaradi tega se Vivian in Brezigar že zdaj ograjujeta od vsake odločitve, ki jo bo ožji odbor sprejel.

TRST — Komisija za zadeve predsedstva pri deželni skupščini je sklenila včeraj umestiti ožji odbor, ki bo moral do 31. maja pripraviti zakonsko besedilo o reformi volilnega sistema. Odbor bodo sestavljali predsednik komisije Oscarre Lepre, odbornik Dario Barnaba in načelniki svetovalskih skupin; le-teh je po uvedbi novega pravilnika samo osem, med njimi so tri mešane (PLI-PSDI-PRI, FV-VA in SSK-VM-MF).

Zasedanja komisije se je udeležilo kar 20 svetovalcev ali tretjina vseh. Govor je bil o tem, kako postopati, potem ko se je že en ožji odbor spopadel kar z devetimi reformnimi predlogi, da bi preosnovno izpeljali do konca poletja; naj naglo steče postopek za reformo deželnega volilnega zakona, naj to poteka vzporedno ali mimo preobnove deželnega statuta (ki je ustavni zakon in kot tak potrjuje dolgotrajnemu spreminjavalnemu procesu) in kako oziroma kaj sploh spreminiti.

Odbornik Barnaba (prej PRI in zdaj vodja gibanja Unione democratica) je dejal, da Odbor ne bo predložil lastnega osnutka, in pozval, naj dokončni predlog volilne reforme pride iz vrst vladujoče večine.

Bruno Longo (KD) s tem ni soglašal in je naglasil, da mora biti reforma sad dela vseh političnih sil, vsekakor pa naj se izpelje v mejah, ki jih dovoljuje deželni statut. Zavzela je tudi za preosnovo statuta, vendar šele po temeljitem razmisleku.

Roberto Viezzi (DSL) je kritiziral zmešnjavo znotraj večinskih strank, ki da niso sposobne iznesti nobenega veljavnega predloga. Potrebna je resnična, prava reforma, ne pa na hitro skovan zakonček, prav-tako pa bi kazalo čimprej reformirati statut.

Ob protislovne predloge Barnabe in Longa se je obregnil tudi Giorgio Cavallo (FV). Podprl je idejo o izoblikovanju ožjega odbora, a dodal, da to ne sodi med glavne probleme, ki pestijo družbo; te je treba iskati v okoliščini, da ni soglasja okoli reform kot takih, ne pa v volilnem mehanizmu, ki da že sedaj zagotavlja predstavništvo vsem političnim strankam, kakor tudi upravljalnost.

Enrico Bulfone (PSI) pa se je izrekel za »poenostavitev«. Politična drobitev utegne pomnožiti število strank v deželni skupščini z zdajšnjih »že itak preštevilnih« 13 na 16 ali 17: »familije« naj se združijo, kajti »dvojniki strank« prav nikomur ne koristijo in so samo v škodo.

Pred dokončno razrešitvijo vprašanja Južne Tirolske

RIM — Generalni tajnik zunanjega ministrstva Bruno Bottai je izročil včeraj avstrijskemu veleposlaniku v Italiji Emilu Staffelmayeru noto, s katero posreduje Avstriji kopijo poročila o zasedanju poslanske zbornice 30. januarja letos, ki vsebuje Andreottijeve izjave glede južnotirolskega vprašanja, seznam ukrepov za izvajanje južnotirolskega paketa in kopijo posebnega statuta dežele Tridentinske-Južne Tirolske. S tem je napočil rok 50 dni, v katerem bo Avstrija, na osnovi kjopenhavenskega dogovora iz leta 1969, pristala na izvajanje paketa, s čimer se bo naposled tudi zaključil spor med sosednjima državama, ki se je začel že v daljnih letih 1960 in 1961 znotraj Organizacije združenih narodov.

V prihodnje bo treba drastično spremeniti notranje odnose in stik z ljudmi Špeterska sekcija socialistične stranke je kritično ocenila izid zadnjih volitev

ŠPETER — Vodstvo špeterske sekcije Socialistične stranke Italije je ocenilo te dni izid nedavnih političnih volitev, na katerih se je Severna liga uveljavila tudi v Nadiških dolinah. Negativni rezultat PSI v vsej videmski pokrajini so pripisali dejstvu, da je politika stranke v pokrajinskem in deželnem merilu slonela na organizaciji notranjih skupin, ki so se pegovala za delitev oblasti, namesto da bi spoštovale statutne organe in načelo o soočanju z ljudmi ter s stvarnimi problemi.

Špeterski socialisti - piše v njihovem tiskovnem sporočilu - igrajo v Nadiških dolinah že več kot dvajset let pomembno predlagalno politiko in usmerjajo gibanje naprednih občinskih list, ki so alternativne konservativni politiki Krščanske demokracije. Ta politična izkušnja je v luči volilnih izidov zdaj še bolj aktualna kot kdaj koli poprej, zato jo je treba odločno okrepiti na vsem teritoriju, pri tem pa zlasti valorizirati odnos med upravitelji in občani ter javne debate okoli vseh vprašanj, ki so kakor koli povezana z razvojem Nadiških dolin.

V desetih občinah Gorske skupnosti Nadiških dolin je socialistična stranka izgubila približno tisoč glasov, saj je število le-teh upadlo s 3.144 v letu 1987 na sedanjih 2.177, in močno nazadovala, čeprav je

imela na kandidatni listi svojega krajevnega predstavnika. Špeterska sekcija je vsekakor doprinesla prav občuten prispevek preferenc tako nosilcema list Roberti Bredi in Gabrieleju Renzulliju kakor pokrajinskemu odborniku Aldu Mazzoli, ki je zbral v Špetru več kot 15 odstotkov vseh zaupanih mu preferenc in to tudi po zaslugi župana Firmina Mariniga; le-ta je sodeloval pri vseh volilnih manifestacijah na občinskem ozemlju in to v nasprotju z izjavami za tisk, ki jih je dal sam kandidat.

Špeterski socialisti - piše nadalje v tiskovni noti - menijo, da mora negativni rezultat volitev na pokrajinski ravni privedi do drastičnega zasukaja pri vodenju videmske federacije PSI. V tem smislu - in sklicujoč se na kritične pripombe, ki jih je iznesel še pred volitvami špeterski župan Marinig v svojstvu predsednika deželne garancijske komisije PSI - poziva vse strankine sekcije v videmski pokrajini k ustanovitvi nekakšnega sanacijskega komiteja za prekvalificiranje razmer v stranki s ponovno oživitvijo debate znotraj statutnih organov, s spoštovanjem statutnih norm, s prosojnostjo vseh aktov in z valorizacijo pristojnosti ter profesionalnosti tovarišev ob njihovih imenovanjih in podeljevanju raznih zadolžitve.

Delegacija umetnikov iz Benečije pri Gonanu

TRST — Predsednik deželne sveta Nemo Gonano je sprejel pred dnevi v Trstu zastopstvo Združenja umetnikov Benečije. V njem sta bila slikarja Francesco Fattori iz Povoletta in Vladimir Klanjšček iz Števerjana pri Gorici ki sta zasedla ex aequo prvo mesto na dvanajstem mednarodnem slikarskem natečaju z naslovom "Podobe iz Nadiških dolin" lanskega junija in bila deležna tako denarne nagrade Dežele v znesku poldruga milijona lir.

Gonano je izrekel gostom priznanje zaradi pobude tega združenja in seveda tudi zaradi nagrajenih del. Omenjeni natečaj je označil kot prvo tovrstno iniciativo, ki je dosegla pokroviteljstvo in pa še denarno nagrado Dežele.

Viktor Saksida slavil 70. leto

Dne 24. marca je v Sežani praznoval 70. rojstni dan Viktor Saksida, ki ga marsikdo pozna kot prizadevnega jamarja, arheologa, raziskovalca fosilnih kamenin na Krasu, varstvenika okolja, predvsem pa kot človeka, ki je pripravljen vsakomur pomagati.

Kdor večkrat zahaja v Vilenico, eno najstarejših turističnih jam v Evropi in na svetu, se ga gotovo spominja po tem, kako zna pričarati lepoto kraškega podzemlja v različnih jezikih. Tudi pri organizaciji vsakoletne srednjeevropske literarne prireditve Vilenica je nepogrešljiv.

Sicer pa se je njegova življenjska pot začela 1922. leta v Svetem pri Komnu. Začel je kot trgovski pomočnik v Trstu, kar sedem let je služil italijansko vojsko v Grčiji in bil v internaciji. Na Kras je bil vedno navezan, zato se je tudi tu zaposlil po končani hotelski šoli v Ljubljani in opravljal številne vodilne delovne dolžnosti. Pri sru mu je bilo vedno raziskovanje jam. Posebno skrb je posvečal raziskovanju vodnih virov na Krasu. Po zaslugi skupine jamarjev so v Brestovici pri Komnu uspeli odkriti neizčrpne vire vode, od koder so nato speljali 53 km dolg Brestoviški vodovod. Ko se je pred 13 leti upokojil, je našel več časa za jamarstvo, arheologijo in varstvo okolja. Viktor še vedno rad vodi

turiste, zlasti šolske skupine, v jamo Vilenico. Je predsednik sekcije za arheologijo pri sežanskem jamarstvu. Sežanski jamarji so posebno hvaležni za veliko odkritje najstarejšega neolitika na Slovenskem v jami Bestavčevci, kjer so našli okostje človeka, kamnito in lončeno orodje in keramiko. Vse najdbe, ki so jih sežanski jamarji odkrili, pa se nahajajo na Zavodu za spomeniško varstvo v Novi Gorici ali pa na Inštitutu za arheologijo Slovenije v Ljubljani. Ob pomoči domačih jamarjev je Viktor odkril kar osem arheoloških postaj v kraških pečinah sežanskega Krasa. Viktor si želi, da bi mu mladi rod sledil pri arheologiji. Posebno

skrb namenja vzgoji mladih in njihovem odnosu do okolja. V vrtcih in po osnovnih šolah sežanske občine je že star znanec. Že pol stoletja se aktivno zavzema za sanacijo reke Reke, da bi se s tem pospešil tudi turistični razvoj Škocjanskih jam. Ob tem ugotavlja, da je Reka veliko bolj čista kot je bila, seveda po zaslugi razpadajoče tovarne organskih kislin v Ilirski Bistrici, ki je bila največji onesnaževalec okolja. Kljub temu pa problemi onesnaževanja še vedno ostajajo.

Veliko svojega časa je Viktor Saksida posvečal razvoju gostinstva, za kar je poleg številnih priznanj prejel tudi zlato vrtnico Portoroža ob 100-letnici turizma na obalno-kraškem območju za zasluge trajnega pomena pri razvoju turizma na obalno-kraškem območju. Ob 70. rojstnem dnevu pa se je ponovno potrdil kot aktivni jamar. V jami v neposredni bližini Sežane se je spustil 70 metrov globoko z vrвно tehniko.

Ob njegovem življenjskem jubileju se jamarji in turisti pristrčno zahvaljujemo za ogromen prispevek in nesebično pomoč pri vodenju in drugih aktivnostih v Vilenici ter mu iskreno čestitamo in želimo še veliko zdravih in uspešnih let. Njegovo delo in uspehi pa naj bodo spodbuda mladim rodovom.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Na njej bo nastopilo kar enajst otroških in mladinskih pevskih skupin Danes zborovska revija v Sežani

SEŽANA — Kulturni center Srečka Kosovela prireja danes ob 17. uri v kulturnem domu revijo otroških in mladinskih pevskih zborov s Sežanskega. Predstavilo se bo 11 zborov osnovnih in podružničnih šol, kar je dvakrat več kot prejšnja leta. To pomeni številčno rast zborovskega petja med mladimi in upajmo, da bomo lahko spremljali tudi kvalitetno petje. Na reviji bodo zbori iz Hrpelj, Divače, Dutovelj, Komna, Stanjela, Tomaja, Pliskovice in Sežane. Navzoč bo tudi strokovni sodelavec Ivan Mignozzi iz Nove Gorice, ki bo izbral najboljše zборе za revijo Naša pomlad.

(O.K.S.)

Režiser Mario Monicelli v Pulju

PULJ — Na pobudo Nordfesta, Unije Italijanov in Tržaške ljudske univerze in v navzočnosti samega režiserja bodo predvajali danes popoldne v puljskem gledališču Maria Monicellija film "Parenti serpenti" (jutri pa v reškem kinu Croatia). Pobuda sodi v okvir projekta "Italijanska kinematografija v Istri, na Reki in v Kvarneru", katerega namen je spet razširiti gledanje italijanskih filmov tudi v teh krajih.

KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V NABREŽINI z. z n. j.

VABILO

Spoštovani člani!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega letnega občnega zbora, ki bo v prvem sklicanju dne 25. aprila 1992 ob 8. uri, in v drugem sklicanju v

NEDELJO, 26. APRILA 1992

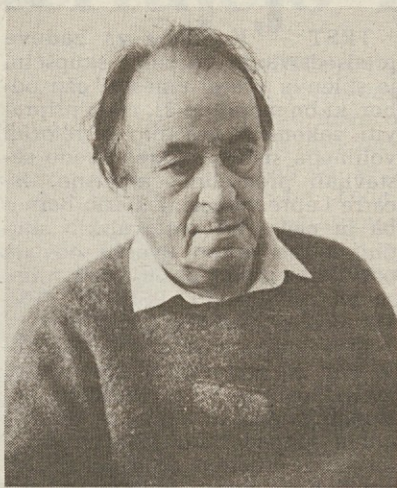
ob 9.30 v dvorani SKD »I. Gruden« v Nabrežini št. 89

UPRAVNI SVET

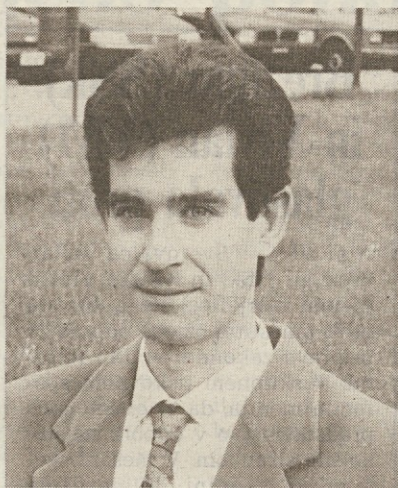
Mnenja predsednika Busettija (PSI) in predstavnikov DSL in SSK Zelo različne in nasprotujoče ocene o delovanju zahodnokraškega sveta

Renato Busetti

Slavko Štoka

Bogdan Kralj

7. in 8. junija bodo v tržaški občini tudi volitve za obnovitev dvanajstih rajonskih svetov. Ta upravna telesa so bila prvih neposredno izvoljena leta 1978, ko so dobila tudi pravilnik, še danes pa čakajo na konkretna pooblastila, tako da so imela v vseh teh letih v glavnem le posvetovalne naloge in še te so bile zelo omejene. Razhajanja in spori med rajonskimi sosveti in osrednjo upravo so bili pravzaprav vseskozi na dnevnem redu, odnosi pa so se dodatno zaostriili, ko je Občina pred nekaj meseci pripravila načrt za korenito preobnovo rajonskih okrožij, ki pa je tudi zardi splošnega odpora vseh predsednikov klavarno propadel. Za mnenje o delu, težavah in uspehih zahodnokraškega rajonskega sveta, ki združuje Križ, Prosek in Kontovel, smo zaprosili predsednika **Renata Busettija** ter predstavnika DSL **Slavka Štoka** in SSK **Bogdana Kralja**.

Po mnenju predsednika Busettija, ki pripada PSI in je bil izvoljen še z glasovi KD, SSK in LpT, je obračun opravljenega dela kolikor toliko zadovoljiv, če seveda upoštevamo skoraj popolno brezbriznost, ki jo je Občina izkazovala do rajonskega sveta. »Nismo naredili veliko, smo pa postavili temelje za izvajanje nekaterih velikih projektov, ki zadevajo javno razsvetlavo, metanizacijo in kanalizacijo. Konkretno bi vsekakor omenil odobritev načrtov za urbano ureditev naših treh vasi, prve korake novega zdravstvenega okraja in učinkovito smetarsko službo«, nam je dejal dosedajni predsednik, ki je tudi povedal, da je rajonski svet posloval ne na osnovi političnih večin in manjšin, ampak predvsem na podlagi sodelovanja med predsednikom in nekaterimi svetovalci. »Največ so mi stali ob strani svetovalci Tence in Križman (oba DSL) ter listar Giona, od strank, ki so podprle mojo izvolitev, pa sem imel zelo malo ali nič podpore, kar velja zlasti za KD«.

O popolnoma negativnem obračunu rajonskega sveta pa govori Štoka, ki je mnenja, da so se stranke,

ki so izvolile predsednika, kmalu izkazale kot popolnoma nesposobne za vodenje rajonskega sveta. »Večinske stranke niso utegnile niti odobriti proračunov, ki so bili popravljeni v korist našega prebivalstva z odločilnim prispevkom prej KPI in nato DSL, da ne govorimo o drugih važnih projektih, ki so ostali le na ravni obljub in lepih besed«, nam je povedal Štoka, ki je dodal, da ni DSL nikoli izvajala opozicije, ampak da je vseskozi vodila večinsko politiko, politična večina, ki bi morala bititaka vsaj na papirju, pa se je zelo pogostoma znašla v opoziciji. »Z občinsko upravo nismo imeli dejansko nobenega stika, za kar ne nosi odgovornosti samo Občina. Zaključke vsakega upravnega delovanja je treba povzeti ob izteku mandatne dobe, predsednik Busetti pa nam je stalno govoril, kaj vsega je treba narediti in kakšni so načrti za rešitev tega ali onega vprašanja, konkretnega pa nismo še videli ničesar«.

Kralj je prepričan, da je bil Zahodni Kras skupno z Vzhodnim Krasom najbolj zastavljen rajonski svet, ker je oddaljen od mestnega središča, ker je Kras za Občino od vedno deveta briga in ker imajo v teh stvarnostih Slovenci še nekaj besede, kar seveda ni po godu tržaškim vodilnim strankam. »Če naredim obračun opravljenega dela lahko rečem, da je rajonski svet v teh štirih letih naredil zelo malo in res ne vem, kdo je za to najbolj odgovoren. Večkrat se je načrtovalo megalomanske projekte, stvarne rešitve pa so bile nato res minimalne. Govorilo se je npr. o kanalizaciji in o podobnih velikih zadevah, večkrat pa nismo utegnili zamenjati niti žarnice javne razsvetljave. Edini stvarni rezultat je najbrž učinkovitejša smetarska služba na Proseku, Kontovelu in v Križu, vse kar smo tudi malega dosegli pa je nedvomno sad prizadevanj celotnega rajonskega sveta«, nam je ob koncu dejal predstavnik SSK.

S.T.

Načrti zelenih v Demokratični zvezi Oblikovati družbo po meri zahtev in potreb občanov

Zeleni smejočega se sonca in tržaški ambientalisti, ki so pristopili k Demokratični ligi, potrjujejo svoje sodelovanje v tej politični formaciji, v kateri prepoznajo neke vrste laboratorij za "politično ekologijo". Ta njihov osnovni načrt se predstavlja kot nekakšno raziskovalno področje, ki naj bo skupno tako prebivalstvu kot sicer tudi predstavnikom političnih sil iz našega mesta, kar naj bi vse skupaj odražalo široko vsedrjavno težnjo po "zelenem".

Vse to pa v trenutku, pravijo zeleni, ko se je po zaslugi evropskega parlamentarca Amendole odprla razprava o "resničnih predlogih zelenih italijanskim volilcem". Zeleni smejočega se sonca ob tem poudarjajo, da bi laboratorij Demokratične lige za Trst v prvi vrsti odprl maneverski prostor tistim zelenim in sploh občanom, ki verujejo v vrednote ambientalizma in ki konkretno želijo oblikovati ekološko družbo, v kateri morajo enak prostor imeti problemi miru, sožitja, političnih sprememb ter razvoja in utrditve demokracije.

Zato poudarjajo, da se zeleni in ambientalisti ne smejo zapirati v manjše stranke, ker tako razpršujejo svoje zmogljivosti in prvotno vsebino zelenega načrta, ki so ga izničile samo institucionalne zahteve in pa prestižni položaji znotraj federacije. V tem laboratoriju, dodajajo, se predvsem name-rava spremeniti politične navade.

Kako pa vse to doseči? Predvsem pravijo, da je treba ob političnih zapadlostih "zbrati" vse tiste prebivalce, ki se ne prepoznajo v strankah in ki naj izoblikujejo načrt potreb za "mestno življenje". Nadalje: primarnih volitev naj se udeležijo vse prebivalstvo; določi naj se stalni vsedrjavni laboratorij, s sodelovanjem izvoljenih v vseh telesih, ki naj s svoje strani omogočijo demokratično sodelovanje pri vseh izbirah; celoviti "zeleni arhipelag" naj razmišlja o tem političnem subjektu in razpravlja ne samo o ambientalnih vprašanjih, ampak tudi o ci-

vilni družbi, etnijah in to preko kulturnih in političnih meja. Poleg tega predlaga še med-etnične laboratorije v "vročih" obmejnih področjih z raziskovalnimi skupinami, ki naj promovirajo kulturo miru in sožitja. In vse to pod geslom: »Da dandanes lahko branimo okolje, ni dovolj biti "zeleni". Za ekološko družbo je potrebno obnoviti demokracijo in politiko«.

Predstavnika Zelenih smejočega se sonca Zucchi in Ghersina pa sta prav včeraj v tiskovni noti potrdila, da se bo ta grupacija predstavila na upravnih volitvah s svojim simbolom, čeprav prepuščajo posameznikom, pa pač svobodno opravljajo svoje osebne izbire. V tiskovni noti pa predstavnika zelenih ironizirata nad uspehi neodvisnih zelenih kandidatov, ki so se na parlamentarnih volitvah predstavili na drugih listah in niso bili izvoljeni.

Danes zvečer po slovenski TV

O vseslovenskem Primorskem dnevniku

V današnji oddaji "Tednik" (TV Slovenija, 1. program; 21.35) bo tudi prispevek z naslovom "Šesti dnevnik prihaja". V njem teče beseda o pripravi na preraščanje "Primorskega dnevnika" v vseslovenski časnik, ki bo izhajal v dveh izdajah, "zamejsko slovenski" in "matično slovenski".

O vsem tem ter o načinu urejanja na razdaljo in o ocenah slovenskega trga, ki naj bi sprejel še šesti dnevni časopis, se je novinar Igor Gruden pogovarjal s predsednikom družbe PRAE, ki bo časopis izdajala, Klavdijem Palčičem, z nedavno imenovanim odgovornim urednikom Bojanom Brezigarjem in od družbe PRAE pooblaščenim, da projekt pripravi in izvaja v Sloveniji, Božom Kovačem. V osemminutnem prispevku pa sodelujejo še predstavniki nekaterih strank in novinarskega sindikata Primorskega dnevnika.

Jutri proslava ob 50-letnici smrti Ivana Sancina - Jova Usodna bitka na Nanosu

So mejniki v slovenski in še posebej v naši primorski zgodovini, mimo katerih ne moremo, in bolj ko se oddaljujejo v čas, bolj se zavedamo njihove vrednosti in trdnosti, ker postajajo vse bolj pomembni kot dogodki, ki so ji spreminjali tok.

Velika bitka na Nanosu od 16. do 18. aprila 1942 spada prav gotovo med tiste dogodke, ki so odločilno posegli v sodobno zgodovino Primorske. V tej bitki sta Dolina in Prosek prispevala največji in najbolj krvav delež, mladi življenji dveh partizanov prvorcev, skromnih domačih fantov, velikih idealistov.

Dolina se bo jutri s spominsko svečanostjo poklonila svojemu prvoborcu NOB Ivanu Sancinu-Jovu ob 50. obletnici njegove smrti pod streli italijanske fašistične vojske. Pobudo za spominsko proslavo je dala sekcija VZPI Dolina-Mačkopolje-Prebeneg, ki je želela obuditi spomin na tovariša, partizana in prvoborca, kajti smisel in pomen njegove žrtve ne sme v pozabo. S tem namenom so organizatorji pritegnili k sodelovanju tudi mlade in najmlajše iz vasi, saj bodo oni tisti, ki bodo zgodovinski spomin prenašali dalje v nove rodove.

Na svečanosti, ki se bo začela ob 17.30, bo spregovoril pesnik, pisatelj in prevajalec Ciril Zlobec tudi sam partizan in danes član Predsedstva Republike Slovenije. Sodelovali bodo tudi učenci osnovne šole Prežihov Voranc, Pihalni orkester Breg, MPZ Valentin Vodnik, Mladinska skupina KD V. Vodnik in Domači recitatorji. Spominska svečanost se bo odvijala pred Jovovo rojstno hišo v Dolini,

ki stoji prav nasproti spomeniku padlim v NOB in spomeniku tabora iz leta 1878. Na Sancinovi rojstni hiši je že vzidana spominska plošča (na sliki), ki so jo dolinski partizani postavili 24. aprila 1982 junaku v spomin in živčim v opomin.

V oris takratnih dogodkov povzemamo nekaj podatkov iz zapisov bivšega partizana Josipa Bolje - Jamnika, politkomisarja II. Vipavske čete, 1. Kraškega bataljona in III. bataljona Kosovelove brigade, ki je o prihodu prvih partizanov iz naših krajev zapisal:

Prvo partizansko skupino v naših krajih so sestavljali naslednji tovariši: Janez Dolgan - Ervin doma iz Trnovega pri Ilirski Bistrici, Ivan Sancin - Jovo iz Doline pri Trstu (padel), Benjamin Čehovin iz Gornje Branice (padel), Milko Puntar s Proseka (padel), Peter iz Tolmina (padel), Lojze iz Šturja pri Ajdovščini (padel).

Ivan Sancin - Jovo je padel v boju na Nanosu. Napadalne kolo-

ne iz goriške in videmske vojaške cone so v številu 1800 mož napadle partizansko enoto, ki je tedaj štela okrog 50 borcev. To pomeni, da je na enega partizana prišlo 34 sovražnih vojakov.

Zaradi ogromne premoči Italijanov, je postajal položaj partizanskih borcev vse težji in težji. Utegnili so braniti le še majhno vrzel v smeri gozda; od tu je bil umik še možen. Umik so borci izvedli v nočnih urah in se rešili iz italijanske zasede. V boju sta padla dva borca, dva sta bila zajeta. Padla sta Milko Puntar in Ivan Sancin, še večje število padlih so imeli sovražniki.

Zajetim partizanom in drugim na prostosti (skupaj je bilo na obtožnici 22 oseb) so sodili pred posebnim fašističnim sodiščem 25. junija 1942 v Rimu. Proces se je končal s 15 smrtnimi obsodbami. Smrtne obsode devetih partizanov, udeležencev boja na Nanosu, so izvršili 26. junija 1942 v Forte Bravetta blizu Rima.

OBČINSKO PODJETJE
ZA ELEKTRIKO, PLIN
IN VODO V TRSTU (ACEGA)

OBVESTILO O IZIDU DRAŽBE

Objava v smislu 20. člena zakona št. 55 z dne 19. marca 1990 "Izvajanje del in vse potrebno za izgradnjo nove javne cestne razsvetljave, četrta tranša, 5. dela večletnega načrta na sledečih območjih, ki so splošno imenovana: SV. IVAN 2 - ROMAGNA 1 - ROMAGNA 1 - BAZOVICA 1 - BAZOVICA 2".

Vrednost zakupa znaša 778.000.000. - (sedemstooseminsedesetmilijonov) lir brez IVA.

VABLJENA PODJETJA: 1) DE GIUSTI IMPIANTI S.r.l. - Aiello del Friuli (UD); 2) CONSORZIO EURO JULIA - Tržič (GO); 3) C.I.E. S.r.l. Costruzioni Impianti Elettrici - Martignacco (UD); 4) TIEPOLO S.r.l. - Trst; 5) PICCINI ERMENEGILDO & FIGLI S.n.c. - Codroipo (UD); 6) VARNIER OSCAR S.n.c. - Pordenone; 7) Cav. LUIGI PRESEL S.r.l. - Trst; 8) GRIMEL S.r.l. - Fontanafredda (PN); 9) L'ELETTROTECHNICA Soc. Coop. a r.l. - Martignacco (UD); 10) ELETTRICA DUCALE S. n. c. - Cedad (UD); 11) I.C.I. Coop. a r.l. - Ronke (GO); 12) I.T.E. S.r.l. - Gorica; 13) RODOLFO DE FRANCESCHI S.a.s. - Pordenone; 14) PACCANARO p.i. CLAUDIO - Vicenza; 15) PAIOLA BRUNO - S. Giovanni Lupatoto (VR); 16) COSTANTINI ELETTRONEON S.p.A. - Verona; 17) ZIZOLA PAOLO & C. S.a.s. - Ponzano Veneto (TV); 18) SIMET S.a.s. - Albignasego (PD); 19) ALMAR ELETTROTECHNICA - Como; 20) CARIBONI PARIDE S.p.A. - Colico (Como); 21) GEMMO & FIGLI S.n.c. - Thiene (VI); 22) S.I.E.I. S.r.l. - Quinto Vicentino (VI); 23) S.I.E.C.I. S.n.c. - Villa del Conte (PD); 24) SOIMET S.n.c. - Milano; 25) ELETTROTECHNICA FACCIO S.n.c. - Paviola di S. Giorgio in Bosco (PD); 26) TRE I S.r.l. - Settimo di Pescantina (VR); 27) SERVIZIO SEGNALAZIONI STRADALI S.p.A. - Roma; 28) GABIANELLI MARCO - Sant'Angelo in Lizzola (PS); 29) I.E.C.E. S.a.s. - Ancona; 30) CO.GE.CO. S.p.A. - Catania; 31) CONSORZIO COOPERATIVE COSTRUZIONI - Videm; 32) GAMIE S.r.l. - Lugo (RA).

SODELUJOČA PODJETJA: 1), 3), 6), 13), 16), 18), 19), 23), 30).

IZBRANO PODJETJE: C.I.E. S.r.l. iz Martignacca (UD).

Sistem dodelitve: člen 1, črka c) zakona št. 14 z dne 2.2.1973 - glej D.U.L. št. 160 z dne 26. 11. 1991.

Trst, 11. aprila 1992

GENERALNI DIREKTOR
(prof. inž. Gaetano Romanò)

PREDSEDNIK
(Giuseppe Skodler)

OBČINSKO PODJETJE
ZA ELEKTRIKO, PLIN
IN VODO V TRSTU (ACEGA)

OBVESTILO O IZIDU DRAŽBE

Objava v smislu 20. člena zakona št. 55 z dne 19. marca 1990 "Izvajanje del in vse potrebno za izgradnjo nove javne cestne razsvetljave, tretja tranša 5. dela večletnega načrta, na sledečih območjih, ki so splošno imenovana: PROSEK - LONJER 1 - LONJER 2 - SV. IVAN 1."

Vrednost zakupa znaša 843.500.000 (osemstotrinštiridesetmilijonovpetstotisto) lir brez IVA.

VABLJENA PODJETJA: 1) DE GIUSTI IMPIANTI S.r.l. - Aiello del Friuli (UD); 2) CONSORZIO EURO JULIA - Tržič (GO); 3) C.I.E. S.r.l. Costruzioni Impianti Elettrici - Martignacco (UD); 4) TIEPOLO S.r.l. - Trst; 5) PICCINI ERMENEGILDO & FIGLI S.n.c. - Codroipo (UD); 6) VARNIER OSCAR S.n.c. - Pordenone; 7) Cav. LUIGI PRESEL S.r.l. - Trst; 8) GRIMEL S.r.l. - Fontanafredda (PN); 9) L'ELETTROTECHNICA Soc. Coop. a r.l. - Martignacco (UD); 10) ELETTRICA DUCALE S. n. c. - Cedad (UD); 11) I.C.I. Coop. a r.l. - Ronke (GO); 12) I.T.E. S.r.l. - Gorica; 13) RODOLFO DE FRANCESCHI S.a.s. - Pordenone; 14) PACCANARO p.i. CLAUDIO - Vicenza; 15) PAIOLA BRUNO - S. Giovanni Lupatoto (VR); 16) COSTANTINI ELETTRONEON S.p.A. - Verona; 17) ZIZOLA PAOLO & C. S.a.s. - Ponzano Veneto (TV); 18) SIMET S.a.s. - Albignasego (PD); 19) ALMAR ELETTROTECHNICA - Como; 20) CARIBONI PARIDE S.p.A. - Colico (Como); 21) GEMMO & FIGLI S.n.c. - Thiene (VI); 22) S.I.E.I. S.r.l. - Quinto Vicentino (VI); 23) S.I.E.C.I. S.n.c. - Villa del Conte (PD); 24) SOIMET S.n.c. - Milano; 25) ELETTROTECHNICA FACCIO S.n.c. - Paviola di S. Giorgio in Bosco (PD); 26) TRE I S.r.l. - Settimo di Pescantina (VR); 27) SERVIZIO SEGNALAZIONI STRADALI S.p.A. - Roma; 28) COSITALIA S.p.A. - Palermo; 29) GABIANELLI MARCO - Sant'Angelo in Lizzola (PS); 30) I.E.C.E. S.a.s. - Ancona; 31) CO.GE.CO. S.p.A. - Catania; 32) CONSORZIO COOPERATIVE COSTRUZIONI - Videm; 33) GAMIE S.r.l. - Lugo (RA).

SODELUJOČA PODJETJA: 1), 6), 13), 16), 18), 19), 23), 28), 31).

IZBRANO PODJETJE: DE GIUSTI IMPIANTI S.r.l. iz Aiella del Friuli (UD)

Sistem dodelitve: člen 1, črka c) zakona št. 14 z dne 2.2.1973 - glej D.U.L. št. 160 z dne 26. 11. 1991.

Trst, 11. aprila 1992

GENERALNI DIREKTOR
(prof. inž. Gaetano Romanò)

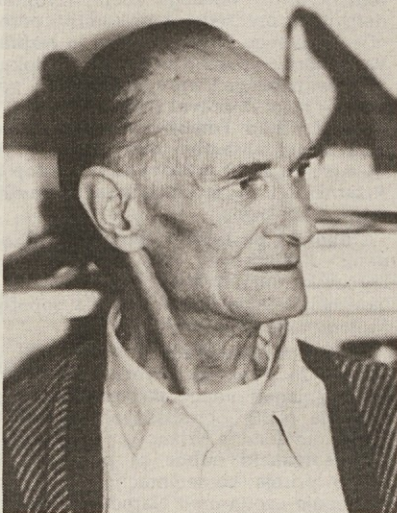
PREDSEDNIK
(Giuseppe Skodler)

Podelili mu ga bodo danes v Ljubljani Kiljan Ferluga dobitnik najvišjega odličja ZKOS

Miljski kulturni in politični delavec Kiljan Ferluga bo danes dopoldne dobil Odličje svobode z zlatim listom, ki jih zaslužnim slovenskim javnim delavcem redno podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Priznanje mu bodo podelili na današnji slavnostni prireditvi ZKOS v ljubljanskem Cankarjevem domu, za to prestižno odličje je Ferluga predlagala Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji, ki jo bosta danes v Ljubljani zastopala deželni predsednik Ace Mermolja in tajnica Nives Košuta.

Ferluge res ni treba posebno predstavljati našim bralcem, saj je zelo poznana osebnost tudi izven meja miljske občine. Rodil se je v Plavjah leta 1919, kjer je že v otroštvu na lastni koži začutil težavnost prvega povojnega obdobja in nato krutost fašistične diktature. Že kot mladenič se je začel udejstvovati v zborovski dejavnosti, leta 1942 je moral vstopiti v italijansko vojsko, od koder je po kapitulaciji Italije ubežal v Šumadijo. Od takrat se Ferlugova vojaška izkušnja v vojnih časih stalno prepleta z vzgojno in prosvetno dejavnostjo. V raznih mladinskih skupinah je Ferluga sodeloval kot pevec in priložnosti učitelj. Domov se je vrnil septembra 1946, ko se je takoj vključil v domače prosvetno življenje.

Ferluga je bil med ustanovitelji in prvi predsednik Društva Slovencev miljske občine (to funkcijo je ohranil do leta 1990), obenem je

Kiljan Ferluga

tudi pel v mešanem zboru Jadran. Slovenski stvarnosti v miljski občini je večkrat posvetil pozornost v radijskih oddajah, v predavanjih ter v raznih publikacijah, v katerih je občasno sodeloval. ZSKD v utemeljitvi predloga za Odličje svobode omenja tudi Ferlugovo več kot tridesetletno upraviteljsko delo v miljskem občinskem svetu, kjer je dosledno zagovarjal interese vseh tam živečih slovenskih občanov. Po poklicu je bil učitelj (danes je v pokoju), opravljal pa je tudi tajniško delo pri didaktičnem ravnateljstvu pri Sv. Jakobu in pri šolskem skrbništvu. Čestitkam ZSKD za visoko priznanje se pridružuje tudi Primorski dnevnik.

Nov sestanek z odbornikom Sarom

Tržaškemu Julia Cables grozi stečaj

Položaj tržaškega podjetja "Julia Cables", ki je bilo ustanovljeno pred dvema letoma za proizvodnjo posebnih kablov, je bil na dnevnem redu razprave na Deželi; o tem vprašanju so se pogovarjali odborniki za industrijo Ferruccio Saro, predstavniki družbe Friulia (ki razpolaga z 31 odstotki družbene kapitala) in pa sindikalnih organizacij.

Že dalj časa se podjetje nahaja v finančni krizi kljub nekaterim posegom družbe Friulia (zadnji med katerimi meseca novembra, s katerim so povišali kapital, da bi na tak način pridobili nove partnerje); trenutno stanje je tako, da Julia cables že od februarja ne plačuje svojih uslužbencev, okrog 30 mladih, ki so bili v službo sprejeti na osnovi pogodbe o poklicnem usposabljanju; nedavnega 30. marca pa je skupščina delničarjev odredila stečaj podjetja.

Sedaj, kot so opozorili predstavniki deželne finančne družbe, ne gre več iskati novih delničarjev, ki naj bi se pridružili dosedanjim, ampak poiskati na vsedržavnem tržišču nove interese, ki naj bi zamenjali sedanje lastnike.

Med številnimi stiki, ki jih je vzpostavila finančna družba Friulia, je posebne pozornosti vredna zadruga iz Romagne. Odbornik Saro se je obvezal, da bo vzpostavil stik z njenimi predstavniki z namenom, da bi preveril njihov resnični interes, ali pač nameravajo prevzeti vodstvo podjetja. Med tem bodo sprejeti potrebni ukrepi za sklicanje skupščine delničarjev za imenovanje stečajnega sodnika.

Konec meseca seminar Združenja industrijcev Industrija in raziskave: kako naprej v soglasju?

Združenje industrijcev iz tržaške pokrajine, ki je včlanjeno v Confindustrio, prireja v ponedeljek, 27. t.m., v sejni dvorani Raziskovalnega centra na Padričah (v sodelovanju z Raziskovalnim centrom, Ustanovo za industrijsko cono in Tržaško hranilnico) zasedanje na temo: Raziskovanje in industrija - težavna, ampak potrebna poroka.

Tržaška stvarnost nazorno kaže na težave, ki so opazne v procesu integracije med raziskovanjem in industrijo; kljub visoki količini razpoložljivih sredstev, ki se namenja raziskovanju (z 2.200 zaposlenimi), so učinki teh investicij mnogo nižji od pričakovanih, ker še niso bili ustrezno izkoriščeni v industrijskem sektorju. Krajevno proizvodno tkivo - kot sicer tudi velik del vsedržavnega - sestavljajo strukture srednjih dimenzij, ki le poredkoma izkoriščajo proizvodne procese, ki jih označuje napredni tehnološki sistem. Tudi večja podjetja se namreč nahajajo v precejšnjih težavah, ko morajo asimilirati nove tehnologije in se v glavnem opirajo na procese tradicionalnih tehnologij.

Ni pa dvoma, da je uvajanje inovativnih tehnologij (ter načrtovanje novih proizvodov) prav gotovo obvezna izbira zaradi dramatične okrnitve časa, v katerem se proces raziskovanje-aplikacija-razvoj ohranja in dopolnjuje: gre za potrebno izbiro, ki pa zahteva višjo raven integracije med industrijo in raziskovanjem.

Velik del teh neobhodno potrebnih faktorjev za razvoj industrijskih dejavnosti - po zgoraj navedenih smernicah - je že prisoten v Trstu, kar sicer izhaja iz delovanja Raziskovalnega centra, ki po eni strani jamči potrebe po inovacijah, po drugi pa pluralnost podjetij.

Zasedanje vsekakor predstavlja prvo priložnost, s katero namerava Assindustria povečati svoje zanimanje o teh problemih, zanimanje, ki mora biti osredotočeno predvsem na mala in srednja podjetja, ki s svojo prožnostjo in dinamičnostjo lahko najdejo svoj prostor v tehnoloških inovacijah. Assindustria se torej predlaga kot združevalni subjekt med raziskovanjem in industrijo. Zaveda se, in to tudi poudarja, da je potrebno stopiti na pot skupnih akcij, kar bo prav gotovo zagotovilo konkretno kompetitivno prednost tukajšnjim podjetjem in privlačno vabo za druge pobude in za izmenjavo tehnologij.

Seznam predavateljev na zasedanju je zelo kakovosten; seminar bo odprl predsednik tržaških industrijcev Piero Toresella, za njim pa bodo spregovorili generalni direktor ENEA Fabio Pistella in generalni direktor Confindustrie Innocenzo Cipolletta. V razpravi, ki jo bo vodil predsednik Raziskovalnega centra Domenico Romeo, bodo svoja gledanja na vso to obsežno problematiko iznesli številni ugledni strokovnjaki tega sektorja, pa tudi politiki in upravitelji, ki bodo, kot rečeno, vsak s svojega zornega kota spregovorili o problemih, možnostih, instrumentih in perspektivah v Trstu in nasplošno v Furlaniji-Juljski krajini. Zaključke zasedanja bodo povzeli Pistella, Cipolletta in Toresella.

Tudi v Nabrežini proslava 25. aprila

Tudi devinsko-nabrežinska Občina bo počastila spomin padlim za svobodo z osrednjo manifestacijo, ki bo v soboto, 25. aprila, na nabrežinskem trgu. Na proslavi, ki se bo začela ob 10. uri, bodo govorili župan Vittorino Caldi, podžupan Martin Breclj ter predstavniki VZPI-ANPI. Sodelovali bodo tudi nabrežinska godba ter pevska zbor Fantje izpod Grmade in Igo Gruđen.

Pred začetkom proslave bodo predstavniki Občine, VZPI in političnih strank položili vence pred spomenike padlim za svobodo na občinskem ozemlju po sledečem urniku: ob 8. uri županstvo, ob 8.10 Slivno, ob 8.20 Medjavia, ob 8.30 Devin, ob 8.50 Cerovlje, ob 8.55 Mavinje, ob 9. uri Prečnik, ob 9.5 Trnovca, ob 9.10 Praprot, ob 9.15 Šempolaj, ob 9.30 Križ in ob 10. uri Nabrežina.

Hitreje do invalidnine

Začenši s tem mesecem je Tržaška krajevna zdravstvena enota ustanovila dve novi zdravstveni komisiji, 7. in 8., za ugotavljanje civilne invalidnosti na osnovi 1. člena zakona št. 295/90, ki se pridružujeta šestim že obstoječim. Na na način na bi še nadalje pospešili proučevanje prošelj, kar se je vsaj delno že zgodilo s povečanjem števila sej vsake komisije. S tem namerava KZE doseči že napovedani cilj, in sicer, da bi vse prošnje, ki so bile predložene v teku leta 1991, proučila v letošnjem letu in da bi, v skladu s pravilnikom, že v teku leta 1993 lahko preverila utemeljenost vsake prošnje v roku treh mesecev.

Glas harmonike

Kulturno društvo Fran Venturini od Domja prireja na dan 1. maja ob 14. uri v centru A. Ukmar-Miro pri Domju tradicionalno mednarodno srečanje godcev na diatonično harmoniko »Glas harmonike«.

Revija »Glas harmonike« je pomembno srečanje med ljubitelji tega ljudskega glasbila iz dežel Alpe-Jadran. V prejšnjih izvedbah so se revije udeležili godci s Tržaškega, Furlanije, iz Benečije, Koroške, Istre in Slovenije.

Reviji »Glas harmonike« sledi zato mnogo ljubiteljev ljudske glasbe in kulture.

Letošnja revija se vključuje v praznovanje 130-letnice tržaške harmonike, na »prvenstvu« bodo zato nastopili lahko le godci s t.i. tržaško harmoniko (dvovrstno).

Prireditve spada tudi v okvir praznovanja Praznika Dela in bo marsikomu omogočila, da lahko na prijeten in nevsakdanji način praznuje 1. maj.

ZAHVALA

Vsem spremljevalcem in nosilcem cvetja za bratom

Andrejem Sosičem

se iskreno zahvaljujem

sestra Suzana

Opčine, 23. aprila 1992

Uslužbenci občine Dolina izrekajo iskreno sožalje odborniku Dionisiju Gherbassiju ob težki izgubi dragega očeta.

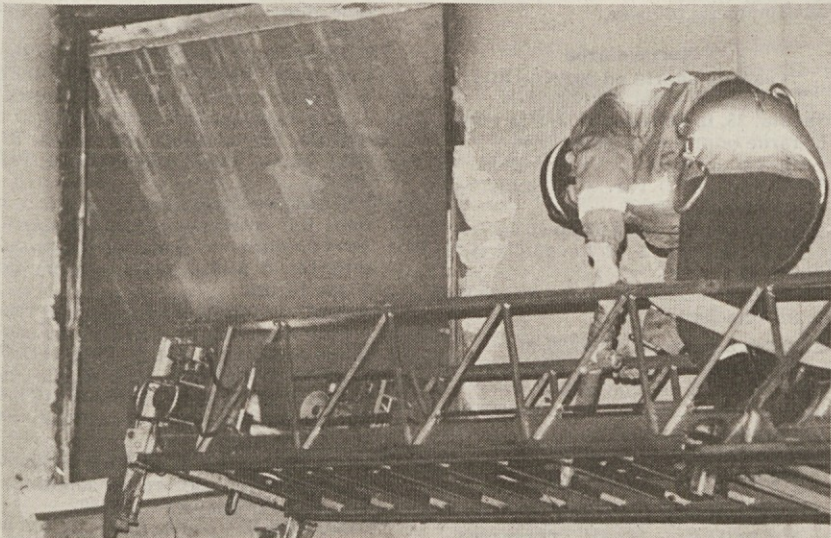
Ob nenadni izgubi dragega očeta izrekajo iskreno sožalje odborniku Dionisiju Gherbassiju

župan in uprava občine Dolina

Ob izgubi dragega očeta izrekamo najgloblje sožalje članu Dionisiju in svojem

Pihalni orkester Breg

Mlad moški hudo opečen v sinočnji nesreči, ki ji je botrovalo uhajanje plina Eksplozija uničila stanovanje na Staroistrski cesti

Gasilec se je po lestvi povzpел do okna stanovanja, v katerem je počilo

Mlad moški je bil sinoči hudo ranjen v siloviti eksploziji, ki je popolnoma uničila njegovo stanovanje. Ranjenca, 37-letnega Giorgia Barnabo, so hudo opečenega s hitrim posegom Rdečega križa prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so ga s pridržano prognozo sprejeli na oddelek za oživljanje.

Prizorišče nesreče, ki bi se bila lahko sprevrgla v tragedijo, je bil štirinadstropni stanovanjski blok v Stari cesti za Istro 25. Giorgio Barnaba je stanoval v tretjem nadstropju poslopja, v majhnem stanovanju, katerega okna gledajo na cesto in na notranje dvorišče. Kaj

se je pravzaprav zgodilo nekaj minut pred poldneso zvečer, ko je počilo, ostaja še skrivnost, ki jo bodo morali preiskovalci, karabinjerji in tržaški gasilci, razkriti v nadaljevanju preiskave o vzrokih eksplozije. Po vsej verjetnosti je tudi za to eksplozijo krivo uhajanje plina, do sinoči kasno ponoči pa ni bilo mogoče od gasilcev izvedeti, ali je nesreči botrovala slabo zaprta jeklenka ali pa je plin uhajal iz metanskega omrežja.

Po pričevanju očitvecev je vsekakor počilo tako močno, da je bilo, kot da bi eksplodirala bomba. »Sledil sem televizijskemu programu, ko sem slišal strahovit pok,« nam je slabo uro po nesreči pripovedoval Iztok Kodrič, ki stane v hiši prav nasproti poslopja, v katerem je počilo. »Sprva sem mislil, da je celo počilo v moji hiši, ko sem pogledal na cesto, pa sem opazil, za kaj pravzaprav gre. Skozi okno v tretjem nadstropju so švigali pet do šest metrov viso-

Gasilci na delu na prizorišču nesreče

(foto Križmančič)

ki ognjeni zublji. Okno ni imelo več okvirjev: en del okna je vrglo na sredino cestišča, drugi del je gorel v dvorišču, nekaj deset metrov od poslopja. Takoj sem telefonsko poklical gasilce, ki so bili nato v nekaj minutah že na delu. Po pričevanju Iztoka Kodriča je začela ognjena moč pojemati že pred prihodom gasilcev, z okna pa se je valil gostr dim.

Gasilci so se po avtomobilski lestvi povzpeli do okna in začeli gasiti. Drugi so se prebili do gorečega stanovanja po stopnišču. Ob njihovem prihodu so stanovalci bližnjih stanovanj že zapustili svoje domove in se zbrali, skupaj z drugimi številnimi radovednejši na cesti pred poslopjem. V pogovoru z njimi je bilo mogoče izvedeti še nekatere podrobnosti o nesreči.

»Eksplozija je bila tako močna, da je vrglo s tečajev tudi vrata mojega stanovanja,« je novinarjem, radovednejšem in karabinjerjem ponavljal Emilio Stirn, ki stane v četrtem nadstropju nad stanovanjem Giorgia Barnabe. Car-

lotte Palcich v trenutku eksplozije ni bilo doma. »Mudila sem se v Ul. Flavija, ko sem slišala močan pok, ki je prihajal s strani moje hiše. Takoj sem se odpravila domov in videla, kaj se je pripetilo. Palcicheva stanuje v drugem nadstropju, neposredno pod stanovanjem, v katerem je prišlo do eksplozije. V istem nadstropju stanujejo še druge tri družine, ki so jih tudi začasno izselili.

Med pogovorom je padla beseda tudi o ranjencu. Giorgio Barnaba je stanoval sam v majhnem enosobnem stanovanju (soba, majhna kuhinja in sanitarije). Po mnenju nekaterih naj bi bil narkoman, pred nekaj meseci naj bi v trenutku jeze zmetal pohištvo z okna. K tem pričevanjem je treba dodati še tista o njegovi umirjenosti, češ da njegove prisotnosti v poslopju skorajda ni bilo zaznati in da sploh ni nadlegoval sosedov. Vse do sinoči, ko je — čeprav nehot — eksplozija v njegovem stanovanju spravila vse na noge.

Občina Devin-Nabrežina sporoča, da bo jutri, 24. aprila, sindikalna skupščina učnega osebja vseh občinskih otroških vrtcev. Zaradi tega se bo pouk v vrtcih jutri redno začel ob 10. uri.

Strip Katharine Miroslawe jutri v devinski Euforii

Disko klub Euforia iz Devina bo jutri gostil tačas najbolj znano striptizeto na Apeninskem polotoku, ki pa si je slavo bolj kot s čarom svojih oblin »prisluzila« s stolpci črne kronike, ki so ji jih posvetili italijanski časopisi potem, ko je bila osumljena umora ljubimca.

Katharina Miroslawa (na sliki), Poljakinja po rodu, je bila do krvavega dogodka v Parmi povsem »navadna« striptizeta: prikupna, večša svojega poklica, a nič več kot to. Usoda je hotela, da se je vanjo zaljubil milijarder Carlo Mazza; zanj je Katharina pustila moža in otroka. V znak ljubezni je Mazza na njeno ime naslovil življenjsko zavarovanje v višini milijarde lir. Nekaj tednov kasneje so našli Carla Mazzo mrtvega.

V dolgoletni preiskavi je bila Katharina osumljena, da je navdihnila umor, ki naj bi ga izvršil njen mož. Bila je obsojena, nato oproščena. O vsej pikantni zadevi so se italijanska sredstva javnega obveščanja razpisala, na televiziji je bila gost nešteti oddaj.

Sedaj, po oprostitvi, skuša plesalka-striptizeta »vnovčiti« svojo črnokronistično slavo. Pripravila je lastni program za nastop v disko klubih, povlekla v svojo avanturo še tri brhka dekleta, ki bodo jutri zvečer skupaj z njo razkazale svoje skrite čare v Devinu.

Mednarodno glasbeno tekmovanje

Združenje Arcinova in Promocijski center -v sodelovanju z združenji Europa Haz iz Budimpešte, Zveze kulturnih organizacij iz Slovenije in Traiettorie sonore iz Milana- so prejšnjo soboto, v Trstu, zaključile delo Mednarodnega natečaja glasbene kompozicije "Alpe-Adria, mladi".

Ocenjevalna žirija se je sestala na sedežu Glasbene matice v Trstu in proučila predložene partiture; vseh je bilo skupaj okrog 40, odposlali pa so jih skladatelji iz številnih držav.

Zasedanje Združenja je odprl direktor Glasbene matice prof. Sveto Grgič. Za letošnjo priredbo je bil za predsednika imenovan prof. Nikša Gligo iz Zagreba, ki se je najprej zahvalil organizatorjem za uresničitev te pobude, ki ima kot glavni namen podporo mladim v njihovem glasbenem ustvarjalnem delu v luči evropske kulture miru, solidarnosti in kooperacije ter kulturnega turizma med deželami članicami delovne skupnosti Alpe-Jadran. Ob koncu zasedanja je ocenjevalna žirija sestavila lestvico predstavljenih skladb; bilo je tudi sklenjeno, da bo nagrajevanje v Trstu, ob koncu meseca junija; nagrade bodo izročili predstavniki oblasti.

Danes praznuje v Dolini svoj 80. rojstni dan

MILAN BEVK

Še mnogo zdravih let mu želijo vsi, ki ga imajo radi.

Primorska poje '92

Jutri, 24. aprila, ob 20.30

V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH

V nedeljo, 26. aprila, ob 17. uri

V DOMU ALBERTA SIRKA V KRIŽU

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled do 29. t. m. pregledna razstava Roberta Hlavatyja.

V pritličnih prostorih TKB - Ul. F. Filzi 10 - je na ogled razstava Roberta Hlavatyja. V galeriji Malcanton bo do 30. t. m. na ogled razstava slikarja Jožeta CIUHE. Urnik: 11-12.30, 17-19.30, ob praznikih 11-13, ob ponedeljkih zaprta.

V umetnostni galeriji Rettori-Tribio 2, Piazza Vecchia 6, je odprta razstava akvarelov slikarja MICHELEJA LOBERTA. Razstava bo na ogled še danes od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

V galeriji Palazzo Costanzi bo na ogled do 26. t. m. retrospektivna razstava tržaškega slikarja G.M. CAMPITELLIA po običajnem urniku.

V galeriji Torbandena v Ul. Tor Bandena 1 bo še danes odprta razstava risb JEANA COCTEAUA.

V knjigarni "Servi di Piazza" v Ul. Venezian 7, bo še danes in jutri na ogled razstava slikarja BORISA ZULJANA.

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, je odprta razstava akvarelov nemškega slikarja MANFREDA MYKA. Razstava bo na ogled še danes od 11. do 12.30 in od 16.30 do 19.30.

Gorica - V Katoliški knjigarni na Trgu Vittoria 25, bodo danes, 23. t. m., ob 18. uri odprli razstavo PAVLA HROVATINA. Na ogled bodo maske iz kraškega kamna.

gledališča

Kulturni dom

Slovensko stalno gledališče

Ponovitev Pregarčeve drame ČRNI GALEBI jutri, 24. t.m., ob 20.30 - abonma red F.

Slovensko stalno gledališče ponovi Cankarjevo dramo ROMANTIČNE DUŠE danes, 23. t. m., ob 10. uri in jutri, 24. t. m., ob 10.30.

Gledališče Rossetti

Nocoj ob 20.30 bo Stalno gledališče FJK predstavilo delo OBLOMOV po romanu Ivana Gončarova. Režija Furio Bordon. V glavnih vlogah nastopata Glauco Mauri in Tino Schirizzi. V abonmaju: odrezek št. 9 (red prost).

Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Jutri ponovitev ob 20.30 (red prost).

Od 29. aprila do 10. maja gostovanje Stalnega gledališča iz Turina z delom T. S. Eliota RIUNIONE DI FAMIGLIA. Režija Giorgio Marini. V abonmaju: odrezek št. 10.

Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Gledališče Verdi

Opera in baletna sezona 1991/92

Jutri, 24. t. m., ob 20. uri (red F) osma predstava Puccinijeve opere MANON LESCAUT. Dirigent Tiziano Severini, režija Gianfranco Ventura. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

Ponovitev v nedeljo, 26. t.m., ob 16. uri deveta predstava (red G).

La Contrada - Gledališče Cristallo

V soboto, 2. maja, ob 20.30 bo Teatro Veneto iz Padove predstavilo DIALOGHI CON NESSUNO z Ottavio Piccolo. Na sporedu bodo trije monologi in sicer "La moglie ebrea" Bertolda Brechta, "La parrucca" Natalie Ginzburg in "La telefonata" Dorothy Parker. Režija Silvano Piccardi, scene Marco Capuana, kostumi Daniele Verdenelli, glasba Roberta Caciapaglia.

Gledališče Miela

Jutri ob 21. uri bo gledališka skupina Velemir Teatro Zadruga La Collina predstavila delo BORDERLINE. Režija Claudio Misculin.

V Gledališču v Ul. dei Fabbri 2 bo jutri ob 17.30 lutkovna predstava "Il Teatro delle Bolle" v izvedbi Roberta Leopardija.

Gledališče Silvio Pellico

Jutri ob 20.30 bo v gledališču v Ul. Anianian na sporedu predstava CALA IL SIPARIO. Nastopili bodo: Teatro di Cristina z luktovno predstavo "Wanda", čarovnice Vikj Showa in enodejanka Silvia Petana "Operetta ... che passion" v izvedbi gledališke skupine Sipario aperto.

Ponovitev 25.in 26. t. m., ob 17. uri ter 1. 2. in 3. maja.

čestitke

V Dolini pri Križcu MILAN BEVK stanuje in danes 80. rojstni dan praznuje. Cestitajo mu in želijo še mnogo srečnih in zdravih let v krogu svojih dragih ter da bi tudi naprej vedno na smeh bil in z nami v zboru še dosti let pel. Vsi člani MPZ upokoencev z Brega.

koncerti

Società dei concerti

Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 27. t.m., ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila V. MULLOWA in B. CANINO.

Gledališče Miela

Tržaški jazzovski krožek

Tretji koncert Tržaškega jazzovskega krožka bo na sporedu v ponedeljek, 27. aprila 1992 v gledališču Miela. Nastopil bo MASSIMO FARAO' QUARTET.

BBC CLUB

Mocaj ob 21. uri bo v Ul. Donata nastopil pianist Stefano FRANCO. V ponedeljek, 27. t.m., ob 21. uri bo na sporedu večer s SCAI SUDAI.

Gledališče Verdi v Miljah

Nedeljski koncerti

V nedeljo, 26. t. m., ob 11. uri bo koncert ansambla L'INSIEME VOCALE gledališča Verdi iz Trsta. Na sporedu Orazio Vecchi in Adriano Banchieri.

V četrtek, 30. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Verdi v Miljah nastopil Paolo Rossi s kabaretno predstavo OPERACIA ROMANTICA.

Gledališče Miela

V nedeljo, 26. t. m., ob 10.30 bo na sporedu dobroteljni koncert za Združenje ARIGE (Associazione per la ricerca gastroenterologica).

V nedeljo, 26. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert ameriške glasbene skupine KLEZMATICS.

Gledališče Verdi

Simfonični maj

V petek, 8. maja, ob 20.30 bo na sporedu prvi koncert iz ciklusa Simfonični maj, ki ga gledališče Verdi prireja pred zaprtjem gledališča zaradi obnovitvenih del. Pod vodstvom Lü Jia in z orkestrom gledališča Verdi bo nastopila svetovno znana čelistka MARIA KLIEGEL. Na sporedu bo koncert ruskega skladatelja Alfreda Schnittkeja ter druga simfonija Johannesa Brahmsa.

razne prireditve

VZPI - ANPI sekcija Dolina - Mačkoli - Prebeneg prireja SPOMINSKO SVEČANOST ob 50-letnici smrti prvoborca NOB Ivana Sancina - Jova jutri, 24. t. m., ob 17.30 pred Sancinovo rojstno hišo v Dolini št. 92. Slavnostni govornik Ciril Zlobec, član predsedstva Republike Slovenije. Sodelujejo osnovna šola P. Vranc, pihalni orkester Breg, MPZ V. Vodnik, mladinska skupina KD V. Vodnik in recitatorji.

Ob svoji 25-letnici prireja Finžgarjev dom na Opčinah v nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri v domači dvorani večer z diavideo programom o prehojenih poteh doma in po svetu s pesmijo in glasbo ansamblom TAIMS, GALEBI, ZVEZDE, RDEČI NAGELJ ter vokalnega terceta MAVRICA. Nastopila bosta ansambla TAIMS in ZVEZDE. Vabljeni!

SKD Grad prireja jutri, 24. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih pri Banih srečanje z Brunom Križmanom z naslovom MALDIDO GRINGO: VTISI MEHIKE IN GVATEMALE.

kino

ARISTON - 16.15, 18.15, 20.15 in 22.15 II padre della sposa r. Charles Shyer, i. Steve Martin, Diane Keaton.

EXCELSIOR - 17.15, 18.55, 20.30, 22.15

Beethoven.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 18.30, 20.15, 22.00 Mediterraneo, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono.

NAZIONALE I - 15.30, 18.30, 21.30 Giocando nei campi del signore, i. Tom Berenger.

NAZIONALE II - 15.30 17.05, 18.45, 20.30, 22.15 Biancaneve e i sette nani, risani film, prod. Walt Disney.

NAZIONALE III - 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 Il silenzio degli innocenti, r. Jonathan Demme, i. Jodie Foster, Anthony Hopkins.

NAZIONALE IV - 15.45, 17.45, 20.00, 22.15 Assolto per aver commesso il fatto, i. Alberto Sordi.

GRATTACIELO - 17.00, 19.45, 22.00

Hook - Capitan Uncino, r. Steven Spielberg, i. Dustin Hoffman, Bob Hoskins.

MIGNON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 Akira, risani film.

EDEN - 15.30, 22.10 Voglie proibite, desiderii osceni, porn., □□

CAPITOL - 18.30, 21.45 J.F.K.: un caso ancora aperto, r. Oliver Stone, i. Kevin Costner, Jack Lemmon, Gary Oldman.

LUMIERE - 19.50, 22.00 Il principe delle maree, r. Barbara Streisand.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 Tutte le mattine del mondo, r. Alain Ciorneau, i. Gerard Depardieu.

RADIO - 15.30, 21.30 Giochi bestiali in famiglia, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Magnet in Fare Teatro - do 15. maja v domu A. Sirk v Križu se nadaljuje gledališka šola-laboratorij, ki ga vodi Enzo Sulini. Za informacije in vpisnine kličite od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure na št. 311590.

ŠK Kras sklicuje danes, 23. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v športno - kulturnem centru v Zgoniku 28. REDNI OBČNI ZBOR. Dnevni red: otvoritev občnega zbora, izvolitev delovnega predsedstva in komisij, poročila upravnega sveta, pozdravi in razprava, odobritev poročil in finančnih dokumentov, razrešnica upravnemu svetu, volitve in razno. Upravni svet.

TPPZ Pinko Tomažič obvešča, da bo vaja za ves ansambel z orkestrom jutri, 24. t.m., ob 20.30 v Bazovici za nastop v Rižarni 26. t. m. za komemoracijo padlih žrtev nacifašizma.

~ Odbor za postavitev spomenika Škedenj - Kolonkovec - Sv. Ana vabi vse borčevske, demokratske in kulturne organizacije na polaganje cvetja v soboto, 25. t. m. v jutranjih urah.

Kriška sekcija VZPI - ANPI vabi v soboto, 25. t. m., na povorko, na kateri bodo polagali vence na spomenike in obeležja NOB. Zbirališče ob 10. uri v Ljudskem domu v Križu.

Svetoivanski odbor za proslavo 25. aprila prireja komemoracijo padlih in polaganje cvetja pred Narodnim domom pri Sv Ivanu jutri, 24. t. m., ob 19. uri.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 23. aprila 1992

JURIJ

Sonce vzide ob 6.05 in zatone ob 20.02 - Dolžina dneva 13.57 - Luna vzide ob 1.30 in zatone ob 10.36.

Jutri, PETEK, 24. aprila 1992

FIDEL

PLIMOVANJE DANES: ob 7.50 najnižja -32 cm, ob 17.15 najvišja 12 cm, ob 18.35 najnižja 12 cm, ob 23.24 najvišja 15 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,2 stopinje, zračni tlak 1019 mb raste, veter 8 km zahodnih, vlaga 48-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ilaria Sirotich, Agnese Sergi Sergas, Federico Vesnaver, Katerina Pertot.

UMRLI SO: 92-letna Maria Gentile, 82-letna Marina Pupis, 74-letni Giuseppe Bostjancic, 91-letni Francesco Fiorentini, 74-letni Antonio Scrobe, 44-letna Maria Dolenc, 47-letni Bruno Giacomini, 52-letni Pietro Giorgi, 72-letni Bruno Ispirio, 79-letni Guido Bergamasco, 64-letni Severo Nusedo, 77-letni Giorgio Piuca.

SLUŽBA LEKARN

Od torka, 21.,

do petka, 24. aprila 1992

Normalen urnik lekarn:

8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040), Ul. Revoltella 41 (tel. 947797), Ul. Flavia 89 - Žavljke (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Tore S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Ul. Flavia 89 (Žavljke).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Goldoni 8 (tel. 634144).

Sobota, 25. in nedelja, 26. aprila 1992

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Ul. Flavia 89 (Žavljke).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Ul. Flavia 89 (Žavljke).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Trg Goldoni 8 (tel. 634144).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1250,80	1215.—
Nemška marka	750,5	742.—
Francoski frank	222,23	219.—
Holandski florint	667,08	662.—
Belgijski frank	36,495	35,50
Funt sterling	2199,60	2180.—
Irski sterling	2004,2	1985.—
Danska krona	194,10	192.—
Grška drahma	6,425	6.—
Kanadski dolar	1057,20	1000.—
Japonski jen	9,328	9.—

prispevki

V spomin na teto Ivanko Dolenc daruje Aleksander Žerjal 100.000 lir za MoPZ Tabor Opčine.

V spomin na Alberta Miliča daruje Fani Sardoč z družino 50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Nadjo Kriščak darujejo prijatelji iz Benečije in Režije 80.000 lir za TFS Stu ledi.

Ob obletnici smrti drage mame Carle Martelanc-Stocca daruje sin Livijo z družino 100.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Za vzdrževanje spomenika NOB v Križu darujeta Josip Ukmar 10.000 lir ter Bruno Ukmar 15.000 lir.

V spomin na pok. Vido Košta Švab iz Križa darujejo Karla in Angel Košta 20.000 lir, Danila Tence Vidau 20.000 lir, Nora Bortolotti vd. Sarasin 10.000 lir, Albina Bogatec 10.000 lir, Fanica Košta in Sedmak 10.000 lir, Danila Žerjal 10.000 lir, Eda in Dora Indri 20.000 lir, Laura Trampus 10.000 lir, Marija Marchi 20.000 lir ter Grozdana Sulini 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

izleti

ŠKD Cerovlje - Mavhinje organizira izlet v Rimini in San Marino dne 25. in 26. t. m. Cena izleta 135.000 lir. Za informacije tel. št. 299798 od 18.30 do 20.30.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko prireja v nedeljo, 26. t. m. strokovno vodeni izlet v Trnovski gozd. Geološke značilnosti območja bo orisal univerzitetni prof. dr. Rajko Pavlovec. Predviden je tudi ogled hidrocentrale v Solkanu. Zbirališče ob 8.30 pred sodno palačo v Trstu, oz. ob 9.30 v Solkanu pred hidroelektrarno. Kosilo iz nahrbrtnika. Prevoz z lastnim sredstvom. Vabljeni!

Zveza upokoencev SPI CGIL iz Križa prireja v nedeljo, 26. maja izlet v Benečijo. Cena izleta je 38.000 lir. Vpisuje Mario Turel - tel. št. 220266.

51 - letniki s Krasa prireajo enodnevn izlet. Kdor se ga želi udeležiti naj tel. v večernih urah na št. 212685 - Miranda, 213367 - Edi ali 212522 - Mirela.

Združenje aktivistov in invalidov NOB, KRUT in Društvo slovenskih upokoencev v Trstu sporočajo, da je odhod avtobusa na enotedensko bivanje v Šmarjeških toplicah v soboto, 25. t. m., ob 14. uri izpred deželne palače na trgu Oberdan.

mali oglasi

NOVA POOBlašČENA AVTOMOBILNIČNA DELAVNICA

EUROPA

V SREDIščU TRSTA
Ul. Goppa 2/F - Tel. 370250

FIAT
popravila v garanciji

OSMICO je odprl Frandolič v Slivnem. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Alojz Kante - Praprot 18. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Miro Žigon v Zgoniku.

OSMICO ima Alojz Milič - Repen 49. Toči belo vino in teran.

OSMICO je odprl Radovan Šemec v Prečniku.

OSMICO je odprl v Nabrežini št. 38 Mario Gruden. Toči belo malvazijo in refošk.

PRODAM renault 11 v dobrem stanju, bele barve, letnik '88 po ugodni ceni. Tel. št. 824381.

Avtorske poletne noči tretje mreže

RIM - Pri tretji mreži Raia skrbijo tudi za ponočnjake: tiste, ki radi presedijo pred televizijo do poznih ur, ali pa tudi tiste, ki jih muči nespečnost in si krajšajo dolge nočne ure s televizijskimi sporedi. Nočna publika pa očitno ni zanemarljiva, če vse glavne italijanske postaje oddajajo v bistvu neprestano 24 ur na dan.

Sedanji nočni sporedi so nekoliko nametani in vsekakor pripravljeni manj skrbno od dnevnih in predvsem od večernih, ko je gledanost največja (in z njo največji tudi reklamni učinek). Toda za poletje tretja mreža obljublja skrben izbor programov s šestimi tematskimi »nočmi« in eno variabilno. »Mi želimo, da se gledalci tudi ponoči ne opredelijo za našo mrežo po naključju, pač pa da je kot v večernih urah njihova izbira zavestna,« je dejal direktor tretje mreže Angelo Guglielmi. Ta razpored nočnih programov bo veljal od 21. junija do konca septembra, navdušenci pa bodo prvo »pokušnjo« imeli 24 in 30. aprila z dvema nočnima sporedoma, ki jih pripravlja Enrico Ghezzi in Piero Chiambretti.

Teme, ki so jih izbrali za poletne noči na tretji mreži so: »Vse v eni noči«, v kateri bodo vso noč posvetili enemu programu (od Samarcande, do Ostankov, do Fantastica) ali neki osebnosti; »Neposredni prenos« (obnovitev zgodovinskih neposrednih prenosov kot prihod prvega človeka na Luno, olimpijske igre itd); »Skladišče« (programi, ki so jih našli v skladiščih); »Nočni kino« (monografske serije, posvečene režiserjem itd); »Pred dvajsetimi leti (pogled v preteklost skozi prizmo najbolj uspešnih televizijskih programov) in »Replike« s ponovitvijo najbolj uspešne produkcije Raia. Variabilna noč pa bo imela naslov »Izven urnika« in bo sestavljena z najbolj bizarnimi posnetki.

Kaj misli s tem, bo Enrico Ghezzi pokazal 24. aprila z oddajo »Luknje v mreži«, ki je spretno montiran splet »prekletih« oddaj tretje mreže: zgrešenih, takih, ki niso šle nikoli v oddajo ali so bile odložene v nedogled. »Med temi pa vsekakor ne bo Parietinega "Bazena", ki je po naši oceni uspešna oddaja,« je zagotovil Guglielmi, ki brani lanski neuspeh pokus zabavnega varieteja z dolgonogo Albo.

30. aprila pa bo na vrsti duhoviti »poštarček« tretje mreže: ljubitelji se bodo lahko naslajali ob ponovitvi vseh 50 oddaj, s katerimi je Piero Chiambretti do začetka volilne kampanje »zbadal« italijanske politike.

Odlika takih televizijskih poletnih noči je po Guglielmi jevi oceni avtorski izbor sporedov ob tem, da se strošek za podjetje minimalen. »Značaj mreže se ne bo spremenil,« je dejal Guglielmi, »in mi bomo tako slavili naših pet let obstoja.«

sklad mitje čuka

Pravični do sebe in pravični z otrokom

jelka cvelbar

Kolikokrat že smo bili starši nemočne priče otroškemu pričkanju, to je moje, ne to ni tvoje, to hočem jaz. Nikakor nismo mogli svojemu nadebudnežu dopovedati, kaj v resnici pomeni moje in kaj tvoje, in da ne sme biti pohlepen do tujih igrač. Te razlike otroci ne morejo spoznati sami od sebe, pojma lastništva se morajo naučiti. Kako pa smo pri tem učenju starši lahko najuspešnejši in kako se pri tem izogibamo zmot? Predvsem tako, da zmote najprej poznamo. Običajna zmota je misel, da je otrok, ki tišči svoje igrače in jih noče posoditi, kandidat za težavnega otroka. Otroci morajo za to, da se lahko nečemu odpovedo, spoznati, kaj pomeni biti lastnik. Dobiti nekaj, kar postane naše in o tem mi sami razpolagamo, je občutek, ki godi človeku. Zato je tudi dejstvo, da se težko odpoveš svoji lastnini povsem človeška značilnost. Torej se vsakič, ko se moramo nečemu odpovedati, borimo proti načelu ugodja. Naučiti se, kaj pomeni biti lastnik, je razvojna stopnja v človeškem življenju, zato se nikar ne čudimo dveletniku, ki noče izpustiti svoje igrače ali si lasti tuje.

Tudi poceni prepričanje, da bo iz pohlepnega otroka zrasel odrasli pohlepen, je vzgojna napaka. Otroci niso le pomanjšani odrasli, otroci so prav posebna bitja s svojimi lastnimi značilnostmi, ki jih narekuje predvsem njihov razvoj. Otroci se lahko nečemu odpoveše takrat, ko je dosegel dovolj visoko stopnjo osebne gotovosti in samozavesti. Ta stopnja pa je odvisna od izkušenj, ki jih je doživel s svojim okoljem.

Če torej ne sme sam odločati o svojih igračah, marveč jih mora neprestano deliti z nekom, bo njegova sposobnost odpovedovanja zmanjšana. Kajti prepričan bo, da drugi odločajo namesto njega in da sam nima nobenega vpliva na dogajanje. Hkrati pa se bo v njem razvilo prepričanje, da tudi nima ničesar takega, kar mu v resnici pripada. Podzaves-

no se mu bo razvil občutek, da ga okoli ne jemlje resno, da ga ne upošteva, to ga bo hkrati oviralo pri razvijanju lastne samozavesti.

Posledica take vzgoje je lahko zaostajanje v razvoju osebne samozavesti in osebne gotovosti. To kasneje lahko zelo močno ovira življenje v odrasli dobi.

Med napakami, ki se jih moramo izogibati, je tudi mišljenje, naj se otroci že od vsega začetka naučijo deliti svoje stvari z drugimi. Točno na polovico razdeljena banana ali do zadnje kapljice natančno razpolovljen sok v dva kozarca pušča otroke popolnoma hladne. Dveletnik se mora najprej naučiti razumeti, kaj je to deljenje! Prav gotovo zgledi učijo, vendar ne učijo sami, zgledi so potrebni primerne razlage. In še na nekaj ne smemo pozabiti, najbolj primeren čas za učenje pojma lastništva je doba med drugim in četrtem letom starosti, tako obdobjem lastninske orientacije poostanejo pri igri otroku bolj zanimivi od samih predmetov njegovi soigralci. S tem novim zanimanjem je seveda aktualna socializacija in z njo dajanje in jemanje, delitev in izposoja. Kdor tega ne dela z drugimi, postane kmalu izobčenec.

Otroci poznajo zvijače. Nikomur ni všeč biti izobčenec, zato se kmalu naučijo pri tej starosti - zato da ostanejo v skupini - deliti nekatere stvari z drugimi.

Napaka, v katero odrasli radi pade-mo, je prepričanje, da morajo posebej dobro znati deliti med seboj stvari bratje. V resnici je po mnenju psihologov prav med brati učenje sposobnosti delitve težje. Razloga je kar preprosta: v občutke o lastništvu se pri njih vmešavata še dva impulza ljubosumja: občutek manjšega in večjega (močnejšega in šibkejšega) in občutek naklonjenosti staršev. Podlaga ni nič kaj idealna za neobremenjeno učenje, kako med seboj deliti reči.

Seveda lahko pri tem tolaži od stalnih bitk živčno izčrpane starše, da so si izvedenci edini v prepričanju o izredni koristnosti za kasnejše socialne stike, da otrok odrašča v družbi svojih bratov. Pa tudi v prepričanju, da morajo edinčki čimprej v družbo sovrstnikov za svoj pozitivni socializacijski razvoj.

Kaj pa z ustaljeno idejo, naj bodo starši popolnoma pravični do vseh svojih otrok? Tudi to je morda napaka, kajti biti idealno pravičen je utvara. Pomembno pa je, da so do vseh enako naklonjeni, da se nihče izmed otrok ne bo čutil zapostavljenega. Kajti, kakšna je lahko starševska pravičnost, če morajo na primer otroci različnih starosti ob isti uri v posteljo? Najstarejši otrok, ki ga morda ločuje desetletje od najmlajšega, bo občutil neupoštevanost in zapostavljenost. Bolje je, da se starši približajo vsakemu otroku na njemu primeren način. Le tako bomo lahko slehernemu otroku v primernem trenutku dajali tisto, kar takrat potrebuje: ljubezen, tolažbo, nežnost...

Pri tem pa ne smemo starši pozabiti na ljubosumje. Ne pozabimo pokazati razumevanja do starejšega brata ali sestre, oddelimo mu del pozornosti, nežnosti in vsega, kar potrebuje, vendar mu hkrati dopovedujmo, da tudi novi bratec ali sestra imata pravico do svoje mere pozornosti, nežnosti in ljubezni.

In še neko pravilo lahko velja pri uspešnem učenju delitve na moje in tvoje: dejstvo, kaj počenjamo starši. Ali si na primer rezerviramo urico zase na dan, ki nam je otroci ali drugi ne smejo kratiti? Ali se vedno na novo vračamo k svojim poslovnim problemom, tudi v času, ki naj bi bil rezerviran družini? Ali starši dovoljujemo, da nas otroci s svojimi zahtevami popolnoma onemogočijo?

Verjetno bodo starši le takrat uspešni pri vzgoji svojih otrok, ko bodo najprej pravični in upoštevaljoči do samih sebe.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Unomattina
10.00 Jutranji dnevnik
10.05 Gospodarstvo
10.15 Aktualno: Ci vediamo
10.30 Aktualno: 64. Mednarodni salon avtomobila
11.55 Vremenska napoved
12.00 Nan.: Guglielmo Tell
12.30 Dnevnik
12.35 Nanizanka: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Mladinski variete: Big!
14.30 Otroški variete
15.00 Aktualnosti: Primissima, 15.30 Cronache italiane
16.00 Mladinski variete: Big!
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik 1
18.05 Variete: Hočeš zmagati?
18.40 Dok.: Kvarkov svet
19.35 Aktualno: Una storia (vodi Enzo Biagi)
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Variete: Sevilla sogna (vodita Raffaella Carrà, Joaquin Pratt)
22.45 Nočni dnevnik
23.00 Aktualno: Evropa
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Danes v Parlamentu
0.40 SP v biljardu
1.40 Rubrika opolnoči
2.10 Nočni spored

RAI 2
7.00 Nanizanke in risanke
9.05 Dok.: Campus
10.00 Film: Uno straniero a Cambridge (kom., VB)
11.30 Segreti per voi
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Gospodarstvo
13.25 Rubrika: Nonsoloner
13.50 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.35 Rubriki: Kronike v živo, Tua - o lepoti
17.00 Aktualno: Diogenes
17.25 Kratke vesti
17.30 Iz Parlamenta
17.35 Aktualno: Bellitalia
17.55 Glasba: Rock café
18.05 Športne vesti
18.20 Nan.: Un giustiziere a New York, vreme
19.15 Nad.: Beautiful
19.45 Dnevnik in šport
20.30 TV film: Una vita in gioco (dram., It. 1990. r. G. Giraldi, i. Mariangela Melato, 2. del)
22.05 Nanizanka: Il commissario Köster
23.15 Aktualno: Pegaz
23.55 Vesti, vreme, horoskop
0.05 Glasba: Rock café
0.10 Nočni spored

RAI 3
11.00 Šport: atletika, 11.30 hokej na kotalkah
12.00 Krožek ob 12 in vesti
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Dokumenti: Strade di altre città, 15.15 DSE - Šola se posodablja
15.45 Šport: motociklizem - VN Malayzije, 16.00 SP v biljardu, 16.20 rubrika Bici & Bike, 16.40 rubrika o tenisu
17.00 Popoldan na 3. mreži
17.45 Pregled tujega tiska
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.45 Derby in vreme
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Risanke: BlobCartoon
19.55 Varieteja: Blob cinico TV, 20.05 Blob
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Aktualno: Un giorno in pretura
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Dok.: Afghanistan - Letere da lontano
23.45 Aktualno: On-off
24.00 Posebnosti TG3
0.30 Dnevnik in vreme
0.55 Filmske novosti
1.05 Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1
10.05 Video strani
10.15 Spored za otroke: Pedenžep, 10.40 Stare japonske pravljice - Star-ka postane otrok
10.55 Šolska TV: Boj za obstanek, 11.20 Angleščina - Follow me, 11.40 Kemija - Kataliza
12.00 Poročila
15.25 Napovednik
15.30 Športna sreda
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Spored za otroke in mlade: Ebu drame za otroke - Tekma s plimo, 17.35 Živ Žav
18.30 Svetovalno: izobraževalna oddaja: Že veste
19.05 Risanka in Napovednik
19.30 Dnevnik, vreme in šport
20.00 Žarišče
20.30 Glas. odd.: Bobenček
21.35 Tednik
22.25 Dnevnik, vreme, šport
22.50 Poslovna borza
23.00 Mali koncert: Erotikon (Zvonimir Ciglič)
23.10 Napovednik
23.15 Sova, vmes nan. Razrednik in nad. Anno Domini ter Šingen
1.30 Video strani

TV Koper
13.00 Nadaljevanke: Rayanovi, 13.20 Amandoti
14.00 Film: Požigalec (krim., VB 1970, r. S. Hayers)
15.30 Nan.: Nanavadni policaj
16.00 TV Novice
16.10 Otroški program
16.30 Aktualno: Kramljanja, 17.00 Sever Vzhod
18.00 Slovenska kronika
18.10 Studio 2
19.00 Dnevnik - Vsedanes
19.25 Nadaljevanke
20.30 Aktualno: Meridiani
21.10 Glasbena odd. v živo: Juke box (vodi Alex Bini), vmes dnevnik
23.20 Nanizanka: Na kalifornijskih cestah

TV Slovenija 2
15.45 Sova, vmes nanizanka Krila, nad. Anno Domini ter dok. Ves svet je oder
18.00 Regionalni programi in Slovenska kronika
19.00 Videolestvica
19.30 TV dnevnik Sarajevo
20.00 Nan.: Pujsovi dosjeji
20.25 Napovednik
20.30 Zelena ura
21.30 Umetniški večer
0.35 Yutel

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda; 8.40 Znani ansambli; 9.00 Evergreeni; 9.30 Beležka; 9.35 Dvajset minut z...; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Roman: Oblomov (34. del); 11.50 Melodije; 12.00 Moji prijatelji za boljši svet; 12.20 Lahka glasba; 12.40 MPZ Vasilij Mirk; 12.50 Orkestri; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Evergreeni; 15.30 Spoznajmo Slovenijo; 15.50 Orkestri; 16.00 Mi in glasba: Zbor Gimnazije Clara Wieck iz Zwicau; 17.00 Kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.00 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17.00; 18.30 Varnostna kultura; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Modri val - Na rešet; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Souvenir d'Italy; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.00 Simfonija zvezd, horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Sanje o počitnicah; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 The story of...; 21.00 Radio ga ga.

CANALE 5
7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanka: Cinque del quinto piano
9.00 Rubrika: Il mondo del bebè (vodi A. Vianini)
9.35 Film: Orchidea nera (kom., ZDA 1958, r. Martin Ritt, i. Sofia Loren, Anthony Quinn)
11.50 Kviz: Il pranzo è servito
12.40 Aktualno: Affari di famiglia
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Variete: Non è la RAI
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parlamone (obe vodi Marta Flavi)
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 Kviz: Telemike (vodi Mike Bongiorno)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.45 Nočni spored

RETE 4
8.00 Nadaljevanke: Così gira il mondo, 8.25 La mia piccola solitudine, 9.00 La valle dei pini, 9.30 Una donna in vendita, 10.00 General Hospital
10.30 Kviz: Cari genitori
10.55 TG 4 vesti
11.35 Nad.: Marcellina
12.10 Otroški variete
13.30 TG 4 vesti
13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.45 Nad.: Sentieri, 14.45 Vendetta di una donna, 15.40 Io non credo agli uomini, 16.10 Tu sei il mio destino, 16.50 Cristal, 17.20 Febbre d'amore, vmes (17.50) TV 4 vesti
18.00 Variete: C'eravamo tanto amati
18.30 Kviz: Gioco delle coppie
19.15 Nad.: Dottor Chamberlain, 19.50 Primavera
20.30 Film: Condannato a morte per mancanza di indizi (dram., ZDA 1983, r. Peter Hyams, i. M. Douglas)
22.40 Film: Hombre (vestern, ZDA 1966, r. Martin Ritt, i. Paul Newman)
1.05 Nočni spored

ITALIA 1
6.30 Pregled tiska
6.40 Otroška variete: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
9.05 Nanizanka Chips
10.00 Umetstev parlamenta
10.30 Nanizanka Magnum P.I.
11.30 Odprti studio
11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari)
14.00 Odprti studio
14.30 Nanizanke: Genitori in blue jeans, 15.00 Supercar - L'abito non fa il monaco, 16.00 Paradise - Sfida mortale, 17.00 A-Team, 18.00 MacGyver - La nave del sole
19.00 Odprti studio
19.30 Studio sport in vreme
19.40 Kviz: Il gioco dei nove
20.30 Film: Scuola di mostri (fant., ZDA 1987, r. Fred Dekker, i. André Gower)
22.00 Glasba: Michael Jackson
22.30 Film: Il bacio della pantera (ZDA 1982, r. Paul Schraider, i. Nastassia Kinski, M. McDowell)
0.55 Vreme in Odprti studio
1.15 Studio sport
1.30 Nočni spored

ODEON
13.00 Risanke
15.30 Nad.: Happy end
16.15 Film: I miserabili - Tempesta su Parigi (dram., It. 1947, i. Gino Cervi, Valentina Cortese)
18.00 Nad.: Veronica
19.30 Risanke
20.00 Nanizanka: Un equipaggio tutto matto
20.30 Film: Suor Letizia (dram., It. 1956, r. Mario Camerini, i. Anna Magnani, Eleonora Rossi Drago)
22.30 Zakulisne zanimivosti
23.30 Film: Baionette in canna (vojni, 1963, r. Burt Topper, i. Wally Campo)

TMC
8.30 Nanizanki: Batman, 9.00 Ai confini dell'Arizona
10.00 Rubrika: Ženska TV
11.45 Variete: Kosilo z Wilmo
12.30 Nanizanka: Get Smart
13.00 Dnevnik in šport
14.00 Mladinska varieteja: Amici mostri, 14.35 Oscar junior
15.05 Risanke: Snack
15.30 Rubrika: Ženska TV
17.30 Film: Le svedesi (kom., It. 1960, r. G.L. Polidoro, i.

Franco Fabrizi, Franco Interlenghi)
19.30 Sportissimo '92
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Igra: No zapping!, vmes film Febbre di gioco (kom., ZDA 1985, r. Richard Brooks, i. Ryan O'Neal, Giancarlo Giannini, C. Hicks)
22.45 Jadranci: America's Cup 0.15 Vesti: TMC News
0.35 Film: Ultima scena (krim., Avstral. 1980, r. R. Dimsey, i. Lou Brown)
2.10 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI
14.00 Vrtljak
15.00 Nan.: Adorabili creature
16.00 Kratke vesti
16.05 Risanke
17.00 Ena rastlina na dan
18.00 Kratke vesti
18.05 Nad.: La padroncina
19.00 Večerne vesti
19.30 Dok.: Zgodovina ZDA
20.00 Rubrika: Belo & Črno
21.30 Nad.: Ellis Island (i. Richard Burton, Faye Dunaway)
23.00 Nočne vesti
23.30 Rubrika

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

22. mednarodni blagovni sejem bodo odprli jutri

Spremembe v vzhodni Evropi narekujejo tudi prilagajanje sejma EXPOMEGO

Pred dvema letoma je Trgovinska zbornica preko svoje agencije za sejemske prireditve poskrbela za temeljito preureditev mednarodnega blagovnega sejma Expomego. Dogajanje v deželah Vzhodne Evrope, preoblikovanje tamkajšnjih gospodarskih sistemov in seveda spremembe na političnem področju, silijo prireditelje najstarejše sejemske prireditve v Gorici, k iskanju novih poti, k prilagajanju novi stvarnosti, ki pa se še zmeraj spreminja in oblikuje.

Letošnji mednarodni blagovni sejem Expomego, 22. po vrsti, ki go bodo odprli jutri ob 18.30 bo zato predvidoma prehodnega značaja, poskus iskanja nove vloge in novih poti goriskega in deželne gospodarstva. Ne gre namreč spregledati dejstva, da se je s spremembami, ki so se dogodile in ki so še v teku v državah nekdanjega vzhodnega bloka in na območju sosednje bivše Jugoslavije, spremenila tudi geopolitična lega Gorice, oziroma naše dežele. Nič več ni to mejno območje dveh gospodarskih sistemov, oziroma okno razvitega gospodarstva zahodne Evrope proti manj razvitemu delu stare celine.

Ta vloga, ki jo je do nedavna bolj ali manj uspešno skušala opravljati Gorica, se je zdaj pomaknila drugam. Pomemben bo v tem pogledu obisk gospodarske delegacije iz Belorusije in podpis protokola o sodelovanju, pri čemer je treba posebej omeniti vlogo, ki jo je pri navezovanju stikov odigralo Slovensko deželno gospodarsko združenje, oziroma Gospodarsko združenje Gorica, kakor se ta strokovna ustanova danes imenuje.

Če k temu dodamo še grozeče razplamtevanje vojne v Bosni in Hercegovini in na Hrvaškem, potem bo predstava o prehodnem značaju skorajšnjega sejma Expomego prav gotovo zaokrožena.

Poleg tradicionalnih spremljajočih prireditve športne, kulturne in druge narave velja opozoriti na posamezne pobude, ki jih bodo v dneh od 27. do 3. maja prirejali na sejmišču ob ločniškem mostu, z namenom predstavitve in ovrednotenja razstavljalcev iz posameznih območij, oziroma držav.

Tako bo v ponedeljek, 27. aprila na sejmu Dan Koroške. Sejem bodo ta dan obiskali predstavniki gospodarskega življenja in raznih institucij, ki bodo imeli tudi vrsto pogovorov in srečanj z gospodarstveniki.

Veliko zanimanje vlada za najavljeni obisk delegacije iz Belorusije, ki bo v Gorici 28. aprila, to je ob Dnevu Belorusije. Med drugim bodo slovesno podpisali protokol o sodelovanju.

Dan Slovenije bo 29. aprila. Poleg drugih pobud velja opozoriti na predstavitev informacijskega sistema, ki so ga pred kratkim uvedli med Gospodarskimi zbornicami.

Predstavitev bo ob 18. uri v prostorih, kjer se predstavljajo razstavljalci iz Slovenije.

Sejem se bo sklenil, kakor znano, v nedeljo, 3. maja. Vmes se bodo zvrstile številne pobude različne vsebine, začenši od nedelje 26. aprila.

Naj povemo še, da bo sejem ob delavnikih odprt za ogled med 15.30 in 22. uro na predpraznične in praznične dni pa od 10. do 22. ure.

Dva kulturna dogodka v Katoliški knjigarni

Pregarčev Samohodec in Hrovatinove maske

V Katoliški knjigarni na Travniku bosta danes dva kar dva zanimiva kulturna dogodka, prvi literarni drugi pa likovni. Ob 16. uri bodo v knjigarni predstavili knjigo tržaškega pesnika in dramaturga Aleksija Pregarča Samohodec (v italijanskem prevodu je naslov Il viandante solitario). Avtorja in knjigo bo predstavil Jurij Paljk.

Prav tako danes vendar ob 18. uri bodo v galeriji Katoliške knjigarnice odprli razstavo res neobičajnih likovnih del. Gre za kamnite maske iz kraškega kamna, produkt spretnosti in umetniškega snovanja Pavla Hrovatina, ki se tokrat prvič predstavlja goriskemu občinstvu. Razstava bo na ogled do 7. maja v času poslovanja knjigarnice.

Nocoj v sporedu Gorica kinema Zimska zgodba Erica Rohmerja

V kinu Vittoria bodo nocoj ob 20.45 v okviru sporeda Gorica kinema, ki ga prireja Kinoatelj, predvajali film francoskega mojstra Erica Rohmerja Zimska zgodba. Zaradi tehničnih vzrokov je prišlo do zamenjave med zadnjima dvema filmoma v aprilskem programu: nocoj bodo vrteli Rohmerja, napovedani film Alaina Corneauja Vsa jutra sveta pa bo prišel na vrsto naslednji četrtek, 30. aprila.

Zimska zgodba se vključuje v tenkočutne Rohmerjeve pripovedi iz ciklusa o letnih časih. Felicita ne more pozabiti neulovljivega Charlesa in niha med dvema drugima ljubimcema. V resnici ne ljubi nobenega in njena čustvena potovanja so samo znak notranjih stisk, ki jih doživlja. Film, ki je bil predstavljen na lanskem Festivalu v Cannesu, je izdelek v značilnem Rohmerjevem slogu, z enostavno zgodbo in izčiščenimi atmosferami.

V nedeljo na Nanosu slovesnost ob obletnici partizanskih bojov

V Sloveniji bodo letos namesto nekdanjega praznika Osvobodilne fronte, 27. april prvič praznovali kot obletnico oziroma praznik upora proti okupatorju. Marsikje pripravljajo razne proslave in prireditve. Na Nanosu bo proslava v nedeljo 26. aprila ob 11. uri. Počastili bodo 18. april leta 1942, ko je bila na Nanosu prva velika bitka med primorskimi partizani in italijansko vojsko. Slavnostni govornik bo zgodovinar dr. Branko Marušič, ki bo v svojem govoru morda obravnaval tudi nove poglede na nanoško bitko, o katerih na prejšnjih proslavah, v obdobju političnega in ideološkega enumja, niso govorili. Gre na primer za usodo oziroma dejanske okoliščine smrti narodnega heroja Janke Premrla-Vojka, ki je tudi sodeloval v boju na Nanosu.

Proslavo na Nanosu pripravlja občinska organizacija Zveze borcev v Ajdovščini. Za udeležence iz Nove Gorice (in tudi iz Gorice), bo ob 9. uri odpeljal poseben avtobus. Odhod izpred zgradbe Občinske organizacije Zveze borcev. (m.d.)

Ob 25. aprilu povsod na Goriškem polaganja vencev k spomenikom padlim

Ob 25. aprilu, dnevu osvoboditve Italije izpod nacišazma, ko se Slovenci tudi spominjamo vstaje proti okupatorju, se bodo kot vsako leto zvrstile številne slovesnosti pred spomeniki in obeležji padlim. Nekaj komemoracij bo že jutri, večina pa jih bo v soboto.

Osrednja slovesnost pred partizansko grobnico na glavnem goriskem pokopališču bo jutri popoldne ob 16.30. Prirejata jo VZPI-ANPI in pokrajinski odbor SKGZ. Skupna delegacija obeh organizacij bo pred tem ob 15. uri položila venec k obeležju padlim na goriskem gradu, nato ob 15.30 k obeležju v Ul. Barzellini in ob 16. uri k spomeniku deportiranim v nemška taborišča pred gorisko železniško postajo.

Jutri ob 10.30 bo tudi slovesnost pred spomenikom pri vhodu v tržiško ladjedelnico, ki jo prireja pokrajinska uprava. Predstavniki Pokrajine bodo jutri ob 17. uri položili venec k sinagogi v Ul. Ascoli, v soboto pa še na grobnico partizanov na glavnem goriskem pokopališču (8.45), v spominskem parku (9.15) in k spomeniku deportiranim pred železniško postajo (9.45). Prav tako jutri bodo položili vence k spomenikom in obeležjem padlim tudi predstavniki Občine Gorica skupaj s predstavniki združenja AVL.

Jutri bo na pobudo Občine Medea tudi slovesnost pri Ari Pacis: ob 17.45 bodo položili vence v spomin na padle, ob 18. uri pa bo slovesnost na županstvu, med katero bodo 18-letnikom izročili izvod republiške ustave.

Slovesnosti po slovenskih vaseh, ki jih prirejajo občinske uprave v sodelovanju s sekcijami VZPI ter krajevnimi društvi in organizacijami, se bodo začele

s tradicionalno prireditvijo na predvečer praznika v Gabrjah, kjer bo jutri ob 20.30 pred spomenikom padlim polaganje vencev s priložnostnim kulturnim programom. V sovoedenjski občini bodo nato polaganja vencev v soboto ob 10. uri na Vrhu, ob 10.20 v Rupih, ob 10.40 na Peči in ob 11. uri osrednja proslava pred spomenikom v Sovodnjah.

V soboto dopoldne bodo komemoracije padlih tudi na Doberdobskem. Po maši za padle ob 9. uri v doberdobski cerkvi bodo polaganja vencev ob 10. uri na Poljanah, ob 10.15 na Palkišču, ob 10.40 v Jamljah in ob 11. uri osrednja slovesnost v Doberdobo.

V soboto bo ob 10. uri svečanost pred spomenikom padlim v Podgori z recitacijami učencev in nastopom moškega pevskega zbora Paglavci in Soča ter mešanega zbora Podgora. Uro kasneje, ob 11.00, bo slovesno polaganje vencev s krajšim priložnostnim programom tudi pred spomenikom v Štandrežu. V Pevmi bo letos počastitev padlih dan kasneje, v nedeljo ob 10. uri pred spomenikom na vaškem trgu. Vse te slovesnosti prirejajo krajevne sekcije VZPI v sodelovanju z vaškimi društvi in rajonskimi sveti.

Večji slovesnosti bosta jutri ob 10.45 tudi pri spomeniku padlim na pokopališču v Foljanu in ob 11. uri na pokopališču v Ločniku, kjer bo govoril vsedržavni podpredsednik zveze Volontari della Libertà prof. Alessandro Canestrari.

V nedeljo ob 14. uri bo v Tržiču start kolesarske dirke po goriski pokrajini za pokal Montes, ki jo prireja VZPI v spomin Silvia Marcuzzijske-Montesa in druge padle partizane.

Kaže, da ni več dvomov o tragični usodi krminskega avtoprevoznika

V Srbiji aretirali Zuppelova morilca

Kaže, da o tragični smrti 58-letnega zasebnega avtoprevoznika Renata Zuppela iz Bračana pri Krminu ne more skoraj biti več dvomov. Pozno zvečer je agencija Tanjug sporočila, da so baje aretirali domnevna Zuppelova morilca. Zločin naj bi zagrešila 27-letni Vladika Vučić in 32-letni Slavoljub Krstić iz vasi Ločica. Prvega so preiskovalci aretirali, medtem ko je bil drugi že v zaporu zaradi drugih kaznivih dejanj.

Sicer pa svojci z veliko žalostjo in zaskrbljenostjo pričakujejo sporočilo iz Niša, kamor sta včeraj odpotovala dva od štirih Zuppelovih sinov, da bi ugotovila, ali je res njun oče moški, katerega truplo so našli v teh dneh v reki. Po sicer za zdaj še nepotrjenih vesteh naj bi prve dni aprila v Srbiji opazili Zuppelov tovornjak s prikolico, nekaj dni zatem naj bi izsledili skupino roparjev, ki naj bi bila tako ali drugače vpletena v zadevo, konec prejšnjega tedna pa naj bi eden od skupine menda priznal, da so nesrečnega voznika vrgli v reko in pokazal kraj, kjer se je to zgodilo.

Policija naj bi na omenjenem kraju dejansko našla truplo moškega.

Zuppelov tovornjak znamke scania naj bi izsledili v cementarni v Aleksinacu in naj bi imel ponarejeno registrsko tablico z oznakami Vukovarja.

K razpletu zgodbe, ki je kot kaže, žal zelo tragična, naj bi največ pripomogel v Gorici zaposlen šofer R. Dj., ki je tudi doma v krajih, kjer se je menda končala zadnja Zuppelova vožnja med Gorico in Grčijo, kamor je vozil, tako kakor že vrsto let, tovor sukanca.

Tovor je seveda skupaj s kamionom izginil. Domnevati je mogoče, da so ga roparji prodali.

Renato Zuppel je proti Grčiji od-

peljal 21. novembra lani, preko Slovenije in Madžarske, zaradi vojne na Hrvaškem. Njegov kamion naj bi tri dni zatem videli pri Paraćinu, kjer se je tudi izgubila vsakršna sled.

Svojci so že kakšen dan zatem začeli poizvedovalno akcijo, ki pa vse do nedavna ni obrodila sadov.

Brez odziva je bila tudi akcija preko tretje italijanske televizijske mreže.

Sojenje zaradi lanske eksplozije na Crnem vrhu se zaključi 29.t.m.

Sojenje zaradi eksplozije vojaškega skladišča na Crnem vrhu nad Idrijo 1. julija lani se še ni zaključilo. V torek je sodišče v Idriji zaslišalo številne priče, nekatere že drugič. Zasliševanje se bo nadaljevalo tudi 28. t.m., medtem ko naj bi naslednjega dne sodišče razglasilo sodbo. Kakor smo že poročali, je glavni obtoženec 23-letni nekdanji poveljnik straže Veliči Baškim, ki je še zmeraj v priporu.

Tudi torkova razprava ni pripomogla k razkritju ozadja in odgovornosti za eksplozijo, ki je povzročila ogromno gmotno škodo

in ogrozila tudi življenja oseb. Med drugimi je sodišče v torek zaslišalo tudi nekdanjega vojaka JA, Bojana Tomažiča, ki naj bi bil usodne noči na kraju dogodka. Na torkovi razpravi je dal precej drugačne izjave od tistih, ki jih je dal med prvim zaslišanjem na slovenjegraškem sodišču.

V torek naj bi zaslišali še šest prič, 29. aprila pa je pričakovati razsodbo.

Po izjavah, ki so jih dale nekatere od prič, je bilo v skladišču, ki je zletelo v zrak spravljeno, poleg različnega orožja in municije tudi 400 kilogramov TNT.

Trčenje na avtocesti

Dve osebi sta bili ranjeni v prometni nesreči, ki se je pripetila na avtocesti pri Selcah v občini Ronke, včeraj nekaj po 7. uri. V bolnišnico v Tržiču so prepeljali, s prognozo okrevanja v tridesetih dneh, 19-letnega Giuseppa Bertassija iz kraja Cinto Caomaggiore, 18-letnega Alessandra Bigatina, prav tako iz Cinto Caomaggiore, zdraviti se bo moral 60 dni. 22-letni Elio Basso, ki je upravljal avtomobil ford transit je utrpel le poškodbe lažjega značaja. Prišlo je do trčenja med omenjenim vozilom in tovornjakom milanske registracije, ki ga je upravljal 27-letni Stefano Papetta iz kraja Cesano Boscone pri Milanu. Nesreča se je zgodila na vozni pasu avtoceste v smeri Vileš—Moščenice. Vzroke še vedno ugotavljajo.

Ugotovili istovetnost utopljenke

Včeraj so ugotovili istovetnost utopljenke, ki so jo v torek našli v zbiralniku za naplavine ob pretočni električni centrali na kanalu De Dottori v Tržiču. Gre za 65-letno Isolino Visintin vdovo Da Ros iz Tržiča, ul. I. Nievo 16.

V Novi Gorici nocoj premiera Jadrana Krta

V Kulturnem domu v Novi Gorici bosta drevi od 20. uri s predstavo Skriti dnevnik Jadrana Krta nastopili gledališka in plesna skupina Naravoslovnega srednjošolskega centra in Zveze kulturnih organizacij Nova Gorica.

Jadran Krt je zanimivo delo angleške avtorice Sue Townsend, znana literarna in v avtoričini dramizaciji tudi gledališka uspešnica, v kateri se izoblikuje iskro in zabavno izkrivljen svet pubertetnika, ki »je začutil, da postaja intelektualec.« Delo sta režirala Janez Starina in Marija Mercina, koreografija je delo Silvana Gregoriča.

razna obvestila

Kinoatelj - Multimedialni tečaj slovenskega jezika organizira v soboto, 25. aprila, izlet v Plečnikovo Ljubljano. Vabljeni tudi prijatelji. Prijave samo še danes, 23. t.m.: Kinoatelj, tel. 33580.

Slovensko gospodarsko združenje Gorica sporoča, da je na sedežu v Gorici (Ul. Roma 20, 3. nadst.) v sejni dvorani na ogled zanimiva fotografska razstava. Vabljeni! Urnik: od 9. do 12. in od 15. do 17. ure.

V Štandrežu, v domu A. Budala bo v nedeljo, 26. t.m. ob 9. uri tekmovanje za najboljše domačo salamo. Interesenti naj izdelke do nedelje prinesejo Alojzu Paškulinu, v nedeljo pa pred 9. uro v dom A. Budala.

kino

Gorica

VITTORIA Gorica kinema, 20.45 »Zimska zgodba«. Rež. Eric Rohmer.

CORSO 17.00-22.00 »Hook capitan uncino«. D. Hofmann in J. Roberts.

VERDI Danes zaprto. Jutri: 18.00-22.00 »Scacco mortale«. C. Lambert.

Tržič

COMUNALE Ni predstave.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Esperienze inaturali di Lauren«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 20.00 »Predmestni komandos«. Mala dvorana 20.00 »Skodrana Suzy«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Predator«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provvidenti - Travniki 34 - tel. 531972

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska 1 - Ul. Terenziana 26 - tel. 410341.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Lidia Comelli, por. Fiegel iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 11. uri Orlando Furlan iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče, ob 12.45 Raffele Bigot iz bolnišnice sv. Justa v Krmini.

V Ljubljani odprli razstavo o Trstu v povojnem času Med Vzhodom in Zahodom

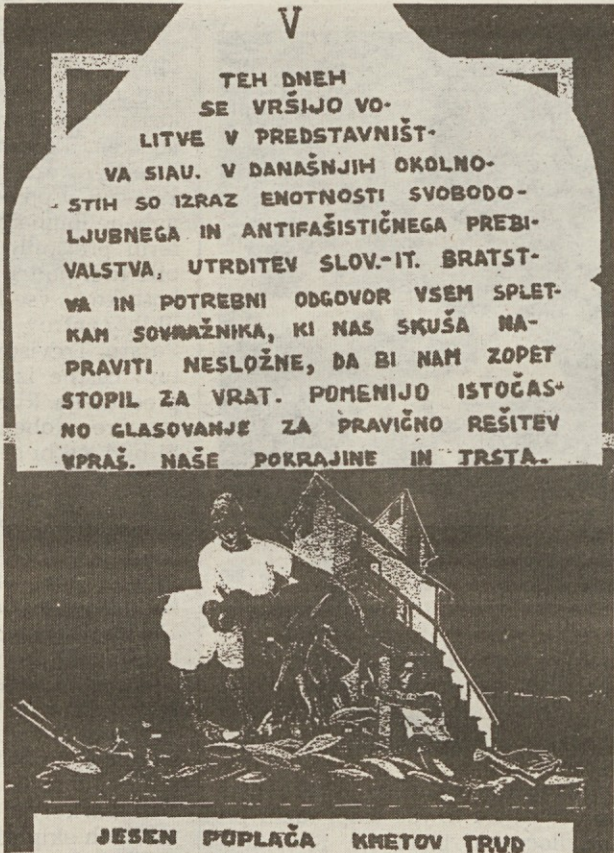
Politično življenje v Trstu in coni A Julijske krajine od vzpostavitve zavezniške vojaške uprave leta 1945 do podpisa mirovne pogodbe v začetku 1947, je tema najnovejše Arhivove razstave v Ljubljani, ki jo je pripravila Nevenka Troha s finančno podporo Ministrstva za kulturo. Z razstavo Arhiv odkriva 226 dokumentov iz nekdanjega Zgodovinskega arhiva CK ZKS, ki so zdaj vključeni v novo enoto republiškega arhiva. Avtorica je s predstavitvijo propagandnega materiala, stenčasn, časopisov in letakov v slovenščini in italijanščini, s fotografijami manifestacij in demonstracij prikazala takratno vzdušje v Trstu in poglede obeh strani italijanske in jugoslovanske.

Nevenka Troha je izbrane dokumente razporedila v tri vsebinske dele. V prvem predstavlja Julijsko krajino s Trstom, zahteve obeh strani po priključitvi ozemlja in delovanja zavezniške vojaške uprave. V drugem delu pokaže delovanje političnih strank in v tretjem odločitve mirovne konference.

Razstavo je otvoril član predsedstva Ciril Zlobec. V nagovoru je povedal, da je prejel povabilo k razstavi z vznemirjenostjo, saj govori o časih in krajih njegove mladosti. Komaj dvajsetleten je bil v Trstu med osvoboditelji, ki so potem Trst zapuščali s solzami v očeh. Pri Devinu so se srečali z odredomi anglo-ameriške vojske, ki je tam čakal, da potihnejo boji za Trst. »Zgodovina se nam zdi«, je povedal, »sosledje razvidnih dogodkov, ki si sledijo v pravičnem redu. Vendar razstava kaže, da zgodovino berejo in razumejo precej različno, skozi različno miselnost, različno družinsko vzgojo.«

»Boj za Trst,« je nadaljeval Zlobec, »je imel tudi simboli pomen. Ko smo na naši strani vzklikali "Trst je naš!", smo bili prepričani, da je to naša pravica. Italijani so na drugi strani vzklikali "Trieste italiani!". Obema narodoma lahko pripisujemo iskrenost. Na naš boj je vplivala marksistična ideologija partije, ki jo je prevzela OF. Po tej ideologiji pripada mesto zaledju. Po italijanski urbani interpretaciji, pa je mesto središče, ki drži podeželje pokonci.«

»To so bili časi,« je poudaril govornik, »ko so množice na eni in na drugi strani verjele, da po padcu nacizma in fašizma nastaja nov pravičnejši svet. Danes je marsikateri ideal zbledel. S pomočjo zgodovine skušamo rekonstruirati našo preteklost. Takrat je prevladovalo prepričanje, da ustvarjamo zgodovino in to svojo zgodovino.«

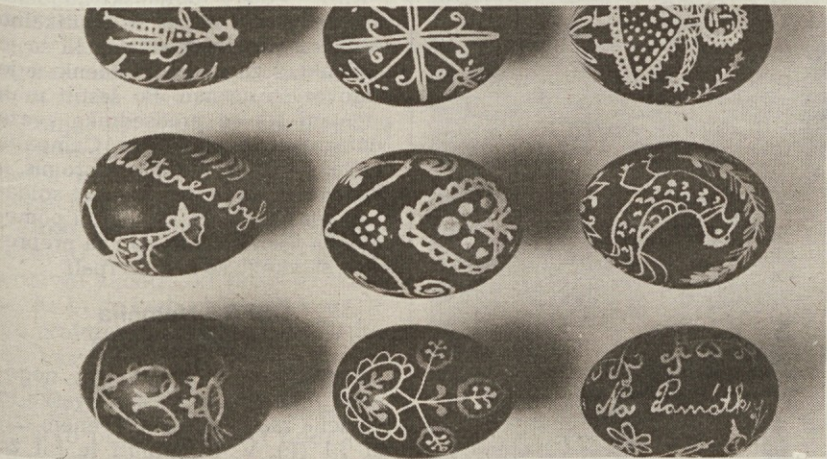
Gradivo za stenčasn, eden od eksponatov na razstavi

»Danes prevladuje prepričanje, da smo Trst izgubili zaradi komunizma. Vendar je tu šlo za mejo, ločnico med komunizmom in buržoazijo, kapitalizmom. Zavedati se moramo, da bi brez partizanskega odpora ta meja potekala veliko bližje Ljubljani.

Arhivova razstava je vzorna, ker ne prikazuje samo enega vidika, ampak tudi drugo stran: italijansko iredento in obe slovenski strani, parizansko in domobransko, emigrantsko, vse razsežnosti zgodovinskih. Ob njej laže razumemo današnje politične strasti, ki brazdajo po naših dušah, po političnem in ekonomskem življenju.« Tako je svoj uvod v razstavo o naših nekdanjih bitkah za mejo zaključil Ciril Zlobec.

NEVA MIKLAČIČ PREDAN

Moravska ljudska umetnost v Vidmu

V Mestnem muzeju v Ul. Zanon v Vidmu so prejšnji teden odprli razstavo o ljudski umetnosti in kulturi na Moravskem. Razstavo, ki bo odprta do konca maja, je mogoče obiskati vsak dan od 9.30 do 12.30 in od 15. do 18. ure. Zaprta je v nedeljah popoldne in v ponedeljkih.

Levji delež videmske razstave, ki naj bi zbližala Furlanijo t Moravsko, so tradicionalne tkanine in moravske ljudske noše. Prireditelji so se v postavitvi skušali izogniti stereotipni folklori in so skušali postaviti zlasti noše v okvir vsakodnevnega življenja, v katerem so nastali.

Ob nošah in tkaninah so priredili tudi razstavo »kraslic« (na sliki), ki jih barvajo s tehniko batique.

V ljubljanski Tobačni so te dni odprli tovarniški muzej Ko so kadilci tvegali nos

Ste vedeli, da so tobak na starem kontinentu, kamor so ga bili zanesli Španci po Kolumbovem odkritju Amerike, sprva gojili kot okrasno rastlino, a že po nekaj letih pisali o njem kot o zdravilu proti glavobolu, vnetju grla, zobobolu, kašlju in kot o obkladku za rane? Da si je kraljica Katarina Medici z njuhanjem uspešno preganjala migrene, posebej cenjen pa je bil pri odpravljanju lišajev in drugih kožnih obolenj? Da je v šestnajstem stoletju v Angliji obstajala šola za kanjene, nekaj desetletij pozneje pa so že uničevali tobačne nasade, med drugim zato, ker je »smrdljivi tobakov dim na las podoben sopari, ki se dviga iz peklenškega brezna«, in še iz strahu, da bi pričeke kaditi tudi ženske in bi bilo mučno živeti s smrdečo soprogo? Da je Ivan Grozni ukazal rezati nosove kadilcem? Da je leta 1753 in 1755 prišlo v Stični na Dolenjskem zaradi tobaka do pravih kmečkih uporov z več smrtnimi žrtvami? Da se je neki ameriški par raje odrekel otroku, ki je imel hudo astmo in mu

je tobačni dim po mnenju zdravnikov ogrožal življenje, kot cigaretam?

Tobačni muzej, ki so ga v sredo odprli v prostorih ljubljanske Tobačne, je zgleden primer sodelovanja tovarne, ki je prispevala prostor in finance, z Mestnim muzejem, čigar delež je strokovno delo in del eksponatov. Bogastvo in zanimivost zbirke sta tolikšna, da je bila razglašena za kulturni spomenik v svoji občini, prav tako kot druga dva tovarniška muzeja v Ljubljani, pivovarski v Unionu in farmacevtska zbirka v Leku.

Del gradiva je bil prikazan že na lanskim razstavi »Opojnost tobaka« v Kulturno-informacijskem centru Križanke, sedaj pa je dodanega še precej novega. Ne gre le za umetelno oblikovane pipe, ustnike, tobačne in druge potreščine za kajenje, pomembnejši del zbirke nam predstavlja zgodovino tobačne industrije, predvsem ljubljanske tobačne tovarne, in življenjske razmere delavk, »cigararc«. Te so na prelomu stoletja veljale

za poseben družbeni sloj med našim proletariatom, tako po materialnem položaju kot po načinu oblačenja, obnašanja in, kajpak, po svojem zdravstvenem stanju: kar petinsedemdeset odstotkov jih je že pred njihovim štiridesetim letom pobrala jetika in druge bolezni, pa tudi umrljivost njihovih otrok je bila kar trideset odstotna. A vendar je Tobačna skrbela za svoje zaposlene bolj kot večina drugih tovarn. Že leta 1904 so imele interno knjižnico, leta 1912 pa so dobile celo otroški vrtec. Tudi starostno in invalidsko zavarovanje za »cigararce« je bilo veljavno že desetletja prej kot za delavce v privatnih podjetjih.

Muzejska zbirka, kot jo je uredila Taja Čepič, višja kustodinja Mestnega muzeja, nam nudi celovit vpogled v zgodovino, pomen in vlogo tovarne, ki je bistveno vplivala na razvoj mesta in na nastanek celih mestnih četrti. Zato je razstava odprta za širšo javnost.

JIRI BEZLAJ

Kdaj z mamo na sladoled?

Zahodni (tržni) model kulturne politike, ki se v Sloveniji šele uveljavlja, nadomešča spodbujevalsko vlogo države v kulturi z likom gospodarskega subjekta (sponzorja, donatorja, mecena), ki investira v kulturo in prepušča njenim strokovnjakom delno operativno-upravno avtonomijo. To avtonomijo omejuje edinole komercialni »feed-back«, povračilo, iztržek, ki ga mora sponzor imeti npr. v imidžu, fiskalno ali kako drugače. Gospodarstvo pogojuje tu navadno izbiro kulturnega dogodka, morda njegovo formo, vendar ne vsebine.

Čeprav optimalen, je prvi, slovenski model kulturne politike za nas težko uresničljiv, če ne celo utopičen: državi, s katerima se Slovenci v Italiji soočamo, nas bosta komajda napajali s potrebnim kulturnim kisikom. Slovenija, ker nima (vsaj ne v tem trenutku), Italija, ker noče (zakon za obmejna področja, ki nameinja letno 8 milijard slovenski kulturi ni sistemska, dolgoročna perspetiva, je neke vrste terminsko omejeno »mašilo« v pričakovanju globalnega zaščitnega zakona, ki se po zdajšnji, desničarski zaostitvi v Italiji vse bolj oddaljuje; poleg tega se sredstva ne delijo programsko, po projektih ali opravljenem delu, temveč politično, lotizacijsko, po takšni ali drugačni strankarsko-ideološki pripadnosti, kar zmanjšuje njihovo učinkovitost, ko je treba npr. samo za dokumentacijo njihove porabe prirediti na kupu deset, dvajset hkratnih kulturnih dogodkov). Drug, zahodni model kulturne politike pa je še bolj neustrezen, če le pomislimo na majhnost in realtivno gospodarsko nezanimivost našega slovenskega, kaj šele manjšinskega kulturnega tržišča. Kaj torej storiti? Nihče nima čarobne palice, nihče preroške pridigarke besede, še najmanj jaz. Pa vendar, če po svoje razumem in prekodiram Minattija, »nekoga moraš imeti rad«, nekemu zaupati, nekaj reči v tej brezglavi gluhi lozi. Kakor uči zdrava kmečka pamet prej ko kakšna makjavelistično-napoleonovska strategija menim, da kaže igrati na vse razpoložljive kulturne karte. Zato je morda rešitev iz zdajšnje stiske v uresničevanju nekega hibridnega, dinamičnega modela kulturne politike, v neki pragmatični, neidealistični heglovski sintezi enega in drugega modela. Tu vidim nujnost vsaj treh struktur, ki jih zdaj nimamo oz. so boljcone prepuščene invenciji, improviziranju in dobri volji posameznikov ali redkih ustanov:

1. skupino strokovnjakov (juristov, politikov, operativcev), ki pridobivajo sredstva za kulturo/znanost iz občinskih, pokrajinskih, deželnih, državnih italijanskih/slovenskih/evropskih skladov;

2. skupino marketinških izvedencev/akviziterjev, ki zbirajo sponzorje za posamezne kulturne projekte ali trajnejša društvena delovanja;

3. skupino kulturnih menežerjev, ki opremljajo kulturno produkcijo z ustreznim finančnim ohišjem (predračuni, upravljenjem fondov itd.)

Strokovnost in profesionalnost teh kadrov bi bila lahko v oporo tako naši ljubiteljski kot profesionalni kulturni produkciji. Na takšni, ekonomsko trdnjejši podlagi bi lahko razvili in oblikovali boljše, sodobnejšo kulturno ponudbo. Kakšno? Področne smernice so bile v prvem delu posveta že nakazane, zato naj se omejim na nekaj globalnih programskih ugotovitev. Neobvezujočih, neeshatoliških... Kakor je lahko neodrešena elegija, pesem, beseda o tistem, po čemer se mi v kulturi toži... NAVZNOTER, med nami, pogrešam kar nekaj stvari, za katere bi se morali v kulturi zavzemati: čimvečjo

pluralističnost - čas apriorne manjšinske razcepljenosti beli/rdeči, titovci/belogardisti je v kulturi minil; če v kulturi nekaj deluje po imanentnih, zvrstnih estetsko-poetoloških zakonih brez zunanjih političnih interferenc je lahko bogastvo vseh; zame laika in ateista so Gallusovi moteti na religiozno temo enako dragoceno kulturno bogastvo kot za vernika; tu se torej nakazuje nujnost formule »enotnost različnosti«, seveda z jasno izoblikovalno in spoštovano kulturnopolitično identiteto vsakogar.

profesionalnost - negovati ljubiteljsko kulturo, ki je bogastvo in specifična Slovencev v Italiji, pomeni profesionalizirati še bolj vodilne kadre, ki to kulturo spodbujajo, usmerjajo, ki ji dajejo znanja, da ne ostane zgolj neka folklorna posebnost; ta profesionalizacija gre tudi pri neljubiteljskih ustanovah v kulturi nujno skozi večjo tehnološko posodobitev, zlasti v znanosti.

sodobnost - kje in koliko se zavzemamo za nove, mlade, alternativne oblike kulture v gledališču, glasbi, filmu? Odprtost neke družbe merimo tudi po tem, koliko zna sprejemati takšne oblike, npr. kabaret ali satiro, koliko investira v kadre, štipendije, mladino, v sodobnejšo tehnologijo. S tega vidika nam je npr. slovenska televizija v okviru RAI krvavo potrebna.

organiziranost, povezanost - potreba po strnjnosti in koordinaciji je v kulturi občutena po nedavnih političnih pretresih predvsem med t.i. laično, levičarsko kulturno sredino. Stična točka in možnost dialoga z drugačnimi bi lahko bila poleg ad hoc ustanovljenega foruma tudi npr. laična kulturna revija, o kateri je že dalj časa govor.

slovenskost - biti kulturni Slovenec pomeni skrbeti ob materialnih tudi za globoke, duhovne vrednote naroda. Koliko cenimo npr. slovenski jezik? Koliko cenimo slovensko kulturo? Koliko smo za vse, kar nam kultura daje, pripravljeni mi dati njej?

Ali ne mislimo včasih še danes, na pragu tretjega tisočletja, da je kultura pepelka gospodarstva, nadstavba, da gospodarstvo ustvarja dobiček, kultura pa ga troši? Ali ne privilegiramo zaradi tega fizično, materialno delo, zapostavljamo pa umsko in odslavljam »nepotrebne« intelektualce? Kultura-gospodarstvo... lažni dualizem. Sodobna družba rabi **kulturno gospodarstvo** in **gospodarno kulturo**. Odnos med obema je na moč sličen legendi Robin Hooda: gospodarstvo jemlje družbi (akumulira presežno vrednost), kultura (oz. gospodarstvenik, ki v kulturo investira, nekakšen sodobni Robin Hood) pa družbi vrača, daje ponovno v obtok nekaj njenega. Sodobno gospodarstvo se k sreči zaveda, da je takšen obtok nujen, da brez njega ni vzajemne rasti. Zato bi kulturniki ne smeli kriminalizirati pametnega gospodarstva. Kjer pa ostaja gospodarstvo izkoriščevalsko, kjer si zadržuje, privatizira del presežne vrednosti, ki je odtujena last družbe, tam seveda je kritika kulturnikov popolnoma upravičena.

NAVZVEN, v odnosu do drugih bi se morali zavzemati za čim večjo:

odprtost - potrebna bi bila večja naravnost in italijanski/evropski prostor z uporabnimi, primerno plasiranimi in izkoriščenimi kulturnimi projekti, hkrati pa tudi obratni priliv sosedov v našo, manjšinsko smer (npr. obiskovanje koncertov, branje prevodov itd.). Brez poznanja ni priznanja. In mi se še med sabo, kaj šele s sosedmi pre malo poznamo. Otipljiva priča takšne odprtosti bi npr. lahko bil že dolgo sanjani slovenski kulturni center v središču Čedad, Vidma, Gorice ali Trsta, kjer bi radovedni Italijani lahko odkrili karseda celostno kulturno podobo slovenske manjšine. Tu seveda ne gre brez sosedove roke, brez njegove pomoči in zanimanja, vendar lahko ugotavljamo, da se je po travmatičnih vzhodnih prekucajih kulturno zanimanje netržiških Italijanov za nas znatno povečalo.

dinamičnost - živeti v koraku s časom in prostorom pomeni sprejeti družbeno pravila igre. Tudi v kulturi bo zato nujno prišlo do tega, kar je v gospodarstvu vseskozi običajna vsakdanost: prilagajati se bo treba vse bolj zahodnemu sistemu, tempu, družbenim mehanizmom, sosednjemu kulturnemu standardu, vendar »cum grano salis«, z jasno zavestjo o naši specifični kulturni identiteti.

enotnost - zakaj bi se skrivali: eden od razlogov za današnji posvet je tudi ta, da je kultura, zlasti laična kultura pri nas razdrobljena, fragmentarizirana, da pozna mrtvilo malodušja in razočaranja. Nikoli tako kot zdaj ni bila zato občutena potreba soobstajanja raznorodnih kulturnih komponent znotraj ene, pluralistično organizirane strukture, ki bi imela lahko večjo moč in reprezentanost, zaresnejšo besedo v stikih z zunanjimi sogovorniki manjšine na področju kulture.

Odbor, forum, kulturni parlament, Eskageze, Eskagebe... - ime je postransko, delo takšnega telesa je bistveno: obuditi, zdramiti, združiti kulturo manjšinske civilne družbe, pospešiti njeno povezanost z matico, ki smo ji nekdaj - v očitno ne tako neumnih časih »enoumja« - pravili skupni slovenski kulturni prostor.

Ta je le zadnja izmed tolikih neobvezujočih smernic, elegičnih sugestij, ki jih danes lahko namenimo kulturi. Vsake smernice, vsako teorijo, vsak recept, tudi najboljšega pa izpodbije življenje. Posebno še kulturno, ki je po naravi živahno, magmatično. Zato je poglavitna dolžnost kulturne politike edino tale: omogočiti pogoje za čim živahnjejše izpodbijanje teorij in smernic v kulturi, za čimbolj permanentno kulturno revolucionarnost in subverzivnost.

Če bomo na naslednjem posvetu ugotovili, da je v kulturi življenje prehitelo, zmlelo, nalagalo naše smernice, teorijo, predvidevanja, potem bo pol dela že opravljenega, pogoji rasti omogočeni. In optimistični vzdih, ki sem si ga prihranil za konec morda le ne bo tako utopija: Oh, da kdaj kulturni otroci - ti večno lačni voveurji - lahko povabili mamo na sladoled!

MIRAN KOŠUTA

V povratnem polfinalu EP mladih so spet premagali Dance Azzurri zasluženno v finalu

ITALIJA - DANSKA 2:0 (0:0)
STRELCA: Buso v 54. minuti in Muzzi v 79. minuti.

ITALIJA: Antonioli, Bonomi, Rosini, D. Baggio, Matrecano, Verga, Marcolin, Albertini, Buso (Sordo v 84'), Corini, Bertarelli (Muzzi v 77').

DANSKA: Jørgensen, Nedergaard, Laursen (Tur), Kjeldbjerg, Risager, Frank, Hansen, Ekelund, Molnar, Frandsen (Petersen), Möller.

SODNIK: Spassov (Bolgarija)

KOTI: 4:2 za Dansko.

GLEDALCEV: 15.000.

PERUGIA — Po šestih letih se je italijanska nogometna reprezentanca s sinočnjno zmago v povratni polfinalni tekmi proti Danski spet dokopala do finala evropskega prvenstva mladih in tako ponovila uspeh, ki ga je dosegla proslavljena generacija Viallija, Mancinija, Gianninija in mnogih drugih članov izbrane selekcije azzurrov v dobi Vicinijeve vladavine.

Zanimivo je, da ta ekipa med poznalci niti približno ni bila doslej deležna vse pozornosti kot Vicinijeva. Še več: po klavnem porazu v kvalifikacijski fazi proti Norveški s 6:0 pa ji nihče niti ni zaupal, njen trener Cesare Maldini je bilo nekaj časa (zlasti po zamenjavi Vicinija s Sacchijem) celo »na prepihu«.

Toda, če je res, da ta rod azzurrov predvaja vse prej kot razkošen nogomet, mu oportunitizma in pragmatičnosti ne manjka. Tako je bilo tudi sinoči: Italijani so v bistvu pripravili le dve zreli priložnosti za zadetek, obakrat v protinapadu, in v obeh priemrih zatresli nasprotniko-

vo mrežo. Prvič je bil s strelom z glavo uspešen Buso (avtor gola na Danskem), drugič pa je Muzzi preigral branilca in z močnim strelom ugnal nemočnega vratarja.

Danci, ki so morali nadoknaditi zaostanek 0:1 iz prve tekme, bi lahko v prvem polčasu nekajkrat povedli. Zadeli so tudi prečko, sicer pa so bili netočni in so tudi zato ostali praznih reoik, čeprav so po fizični plati prekašali azzurre.

V finalu se bodo Italijani pomerili z zmagovalcem dvoboja med Škotsko in Švedsko. V sinočni prvi

polfinalni tekmi v Aberdeenu (Škotska) sta se tile ekipi razšli pri neodločenem izidu 0:0. ŠPovratna tekma bo prihodnjo sredo.

Kvalifikacije za SP: tesna zmaga Belgije

BRUSELJ — V kvalifikacijski tekmi za nastop na nogometnem SP leta 1994 je Belgija samo z 1:0 premagala Ciper. Oldočilni zadetek je v 24. minuti dosegel Wilmots.

Na sliki AP: dvoboj med Dan-
cem madžarskega porekla Molner-
jem in Italijanom Matrecanom.

Košarka: po četrtfinalnih tekmah play offa V polfinalu prvič brez moštva iz Lombardije

MILAN — Če v političnem življenju lombardska liga žanje velike uspehe, tega ni mogoče reči o košarkarjih. Prvič odkar so v italijanskem košarkarskem prvenstvu uvedli končnico (od sezone 1976/77), v polfinalu namreč ne bo nobene lombardske ekipe, v nekaterih prejšnjih sezonah pa jih je bilo tudi po tri. Težišče italijanske košarke se vse bolj odmika od velikih centrov v manjše (Caserta, Pesaro, Treviso), čeprav so seveda tudi častne izjeme, kakršno letos predstavlja Rim s svojim Il Messaggero. Nobeno presenečenje ne bi bilo, če bi se v finale za naslov uvrstila Scavolini in Beneton, dovolj je, da bi obveljala prednost domačega igrišča.

Kakorkoli že, najbolj pomenljiv ostaja polom lombardskih moštev. Ne gre le za izločitvijo Philipsa in Cleara iz play offa. Tu je treba upoštevati še skoraj neizogiben izpad mitičnega Rangera Varese iz A-1 lige (v play outu mu gre vse prej kot dobro), enaka usoda menda čaka tudi novinca iz Pavie, a v B-1 ligo je že izpadla peterka Telemarket iz Brescie. Seveda vseh teh ekip ni mogoče zmetati v isti koš. Resnično so razočarale le vrste Philipsa, Rangera in Brescie. Clear je z zelo pomlajeno ekipo dosegel v bistvu še celo več, kot je bilo od tega moštva pričakovati. Pravzaprav je moštvo iz Cantuja v zadnjem srečanju s Knorrom v Bologni od uvrstitve v polfinalni play off ločila le peščica sekund oz. zadnji Binellijev koš. Fernet Branca iz Pavie pa je zaigral v skladu s svojimi možnostmi oziroma možnostmi društva,

ki s finančnega vidika niso neomejene.

Čeprav zveni nekoliko paradoksalno vsi križi in težave Philipsa in Rangera menda izhajata iz doprinosa njunih zvezdnikov Dawkinsa in Theusa. Da ne bo nesporezljivost: gre za odlična košarkarja, a sta s svojim individualističnim slogom igranja in s svojo osebnostjo vse preveč vplivala na koncept igre svojih moštev. Razlika je v tem, da Theusu pogodbe neostavljajo ne morejo preklicati, ker bi bila izguba za društvo prehuda, Milančani pa že razmišljajo o tem, da bi se Dawkinsa »rešili«. Še neuradno potrjeni trener Philipsa D'Antoni sicer razmišlja tudi o tujem play makerju, tako da je možno, da bo klub zamenjal kar oba Američana.

Na sliki: Tonut (Clara Cantù).

Nogomet: disciplinski ukrepi

Cagliari jo je skupil najhuje

FIRENCE — Športni sodnik nogometne zveze je ta teden diskvalificiral osem prvotigašev, vse za eno kolo. V največjo zagato je spravil Cagliari, ki se bo moral odreči kar trem igralcem: Festi, Francescoliju in Firicanu. Kaznovani so bili še: Bianchezi (Atalanta), Battistuta in Fiondella (Fiorentina), Orlando (Sampdoria) in Sordo (Torino). Desideri, ki je bil na derbiju z Milanom izključen zaradi dveh rumenih kartonov, je dobil le strogi opomin.

Zanimiv je še ta ukrep: zaradi zavračanja igre lastnih nogometašem med tekmo s Fiorentino je Cremonese prejel 500.000 lir globe.

Po pričakovanjih je bil med tretjeligaši s prepovedjo igranja za eno kolo diskvalificiran tudi član Triestine Bagnato.

All blacks ugnali Ostali svet

WELLINGTON — All blacks - Ostali svet 54:26 je končni izid drugega srečanja v rugbyju ob 100. obletnici ustanovitve novozelandskega kluba. V prvi tekmi je Ostali svet zmagal z 28:14.

Tenis: iz turnirja v Monte Carlu izpadla še Pescosolido in Furlan

Vsi Italijani so že izločeni

MONTE CARLO — Nobeden od italijanskih udeležencev teniškega turnirja v Monte carlu (1.270.000 dolarjev nagradnega sklada) se ni uvrstil v šestnajstino finala. Tako Pescosolido kot Furlan sta namreč izpadla v včerajšnjem 2. kolu. Njuna naloga sicer res ni bila lahka. Pescosolida je zelo tesno izločil 10. nosilec Emilio Sanchez, a Furlana je lažje (ne pa tudi zlahka) premagal 3. nosilec Michael Stich.

V naslednje kolo sta se uvrstila še dva izmed favoritov, št. 1 Boris Becker in št. 4 Guy Forget.

Včerajšnji izidi 2. kola:

E. Sanchez (Šp.) - Pescosolido (It.) 3:6, 7:6 (7:4), 7:6 (7:4); Muster (Av.) - Volkov (SND) 6:2, 4:6, 6:1; Krickstein (ZDA) - Wahlgren (Šve.) 6:1, 6:1; Rosset (Švi.) - Champion (Fr.) 7:5, 6:2; Stich (Nem.) - Furlan (It.) 7:5, 6:4; Becker (Nem.) - Nijsen (Niz.) 6:2, 3:6, 6:2; Forget (Fr.) - Roig (Šp.) 6:1, 3:6, 6:4; Ferreira (J. Afr.) - Costa (Šp.) 4:6, 6:3, 6:4.

Na sliki AP: Nemec Carl-Uwe Steeb, ki je v 2. kolu izločil mladega Američana Samprasa.

Stavka nogometašev

Pogajanja se nadaljuje danes

RIM — Bodo italijanski nogometaši, še osmič, odkar so sindikalno zaščiteni, preklicali stavko, ki so jo napovedali za nedeljo? Zaenkrat je odgovor še neznan. Po šestih urah pogajanj sta se predsednika zveze Matarrese in sindikata Campana razšla, ne da bi našla kompromis, a dogovorila sta se, da se zopet snide-ta danes ob 12. uri, kar naj bi pomenilo, da vseh možnih poti za preprečitev stavke le še niso izčrpali.

ČSFR - Nemčija brez zmagovalca

PRAGA — V prijateljski nogometni tekmi sta se Češkoslovaška in Nemčija razšli pri neodločenem izidu 1:1 (1:). V 40. minuti je bil za Nemce uspešen Haessler s prostim strelom z razdalje 25 m, tri minute kasneje pa je po prekršku nad Skuhravijem v kazenskem prostoru gostov po enajstmetrovki izenačil Bilak. Kljub temu, da je nastopila v dokaj spremenjeni postavi, je bila Nemčija boljša.

Alesi najhitrejši

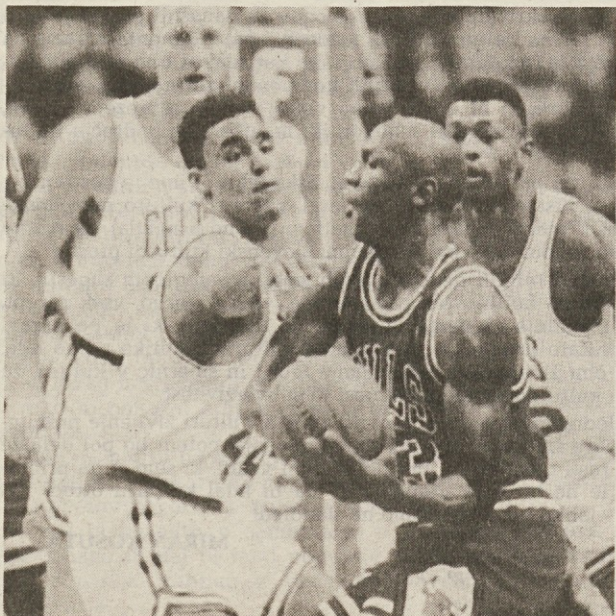
IMOLA — Na testiranjih so se na dirkališču v Imoli zbrali piloti Ferrarija, Williamsa, McLarna, Minardi-ja, Jordana in tima Italia. Pred VN Španije (3. maja) in VN San Marina (v Imoli 17. maja) so preverjali razne tehnološke rešitve, zato dosežni časi niso kdove kako merodajni. Kakorkoli že, najhitrejši je bil ferrarijevec Alesi (1'23"964), ki je tudi prevozil največ (48) krogov. Drugi najboljši čas (1'25"123) je dosegel Patrese, ki pa je zaradi počenega motorja predčasno končal svoje delo.

Še 28 tisoč vstopnic

STOCKHOLM — Za 15 srečanj bližnjega evropskega nogometnega prvenstva na Švedskem (od 10. do 26. junija) je na voljo gledalcem le še 28 tisoč vstopnic. Od skupnih 480.000 vstopnic jih je domačim navijačem na razpolago 230.000, 220.000 so razdelili posameznim zvezam, ostale pa so namenjene sponzorjem in medijem. Zaradi visokih cen sta se jugoslovanska zveza in zveza Skupnosti neodvisnih držav odpovedali delu vstopnic, iz drugih razlogov bodo več dragocenih lističev vrnil tudi Francija in Škotska. Neporazdeljene vstopnice so si že zagotovile Anglija, nemčija in Nizozemska.

V košarkarski NBA lige konec regularnega dela sezone in pričetek play offa

V končnici tudi Petrovičevi »netsi« in Divčevi »lakersi«

Po 82 tekmah v regularnem delu prvenstva se bo najboljših 16 ekip zdaj v play offu potegovalo za naslov košarkarskega prvaka NBA. V končnico sta se uvrstila tudi New Jersey Nets, kjer je Dražen Petrovič tudi v zadnjih dveh tekmah zaigral v vlogi najboljšega ter Los Angeles Lakers, ki pa si je pravico do nastopa priboril le v zadnjih sekundah podaljška na tekmi proti Los Angeles Clippers (zmagoviti koš je padel le štiri sekunde pred iztekom srečanja - izid 108:107). Divac in ostali pa se morajo vrh tega še zahvaliti ekipi Houston, ki si je s porazom v zadnjem srečanju opravila kvalifikacijo.

Že danes so na sporedu prve tekme četrtfinala v obeh konferencah, najzanimivejša dvoboja pa bi morala biti New York Knicks - Detroit Pistons ter Phoenix Suns - San Antonio Spurs. Veliki favoriti za končno zmago so lanski zmagovalci Chicago Bulls, ki so prvi del sezone sklenili s samimi 15 porazi. Par Jordan - Pippen je praktično neustavljiv, ob tem naj omenimo, da je Michael Jordan že šestič zaporedoma zmagalna lestvici najboljšega strelca (30,7 košev na tekmo) in je tako vse bliže rekordu slavnega Wilta Chamberlaina, ki je bil sedemkrat najboljši strelca NBA lige. Vlogo antagonistov Chicaga naj bi ponovno prevzel Portland Blazers, ki pa ima do morbitnega finala znatno tršo pot. Presenečenje sezone je prav gotovo Golden State Warriors, pri ka-

terem odlično igra morda najboljši play maker svetovne košarke Tim Hardaway.

Američani, zlasti navijači ekipe New Jersey Nets, so navdušeni nad Hrvatom Draženom Petrovičem. Bivši mister Evropa je popeljal svojo ekipo do šestega mesta (40 zmag in 42 porazov) in do play offa po sedmih letih neuspehov. Petrovič je doslej najboljši strelca svoje ekipe in je tudi najuspešnejši pri metu za tri točke v celotni diviziji. Šibenčan je pridobil na masi in moči, tako da se tudi po videzu razlikuje od nekdanjega »košarkarskega Mozarta«, kakršnega so poznali v Evropi. Ob tem pa je Dražen še pridobil na hitrosti in v preciznosti, tako da si sedaj od njega vsi mnogo pričakujejo tudi v play off-u.

PARI VZHODNEGA DELA: Chicago (1) - Miami (8); New York (4) - Detroit (5) ter Boston (2) - Indiana (7); Cleveland (3) - New Jersey (6).

PARI ZAHODNEGA DELA: Portland (1) - L.A. Lakers (8); Phoenix - San Antonio (5) ter Utah (2) - L.A. Clippers (7); Golden State (3) - Seattle (6). V četrtfinalu se igra na tri zmage (po sistemu 2 doma - 2 zunaj - 1 doma), zatem pa na štiri zmage (2 - 3 - 2). (Vanja Jogan)

Na sliki: Michael Jordan (Chicago Bulls) - že šestič najboljši strelca NBA lige.

Na Poletovem kotalkališču dokaj razgibana dejavnost Z novo ploščo novi načrti

Na Poletovem kotalkališču poteka te dni zelo razgibana dejavnost: odborniki in člani openskega društva morajo namreč usposobiti kotalkarsko ploščad, ki je bila prejšnji teden popolnoma obnovljena. Dotrajane ploščice je specializirano podjetje zamenjalo z betonsko ploščo, na le-to pa je sedaj potrebno vrisati manjše in večje kroge za obvezne like, urediti je treba okolje, ki je sedaj po gradbenih delih precej zanemarjeno, itd. Za opensko društvo je predstavljala obnova plošče prav gotovo veliko obremenitev, vendar pa so postale v zadnjem času razmere povsem nevzdržne: plošča ni bila več primerna ne za prireditve, ne za redne treninge, tako da so bila ta draga gradbena dela neizbežna. V izboljšanih pogojih pa bo delo steklo povsem drugače in sekcija si lahko zastavi nove, dodatne programe.

Tako bodo konec aprila gostje Poleta kotalkarji iz švicarskega Bulacha. Za novo leto so se namreč poletovci udeležili tekmovanja v tem mestu, sedaj pa prihajajo Švicarji na Opčine, da bi trenirali skupno z domačimi tekmovalci.

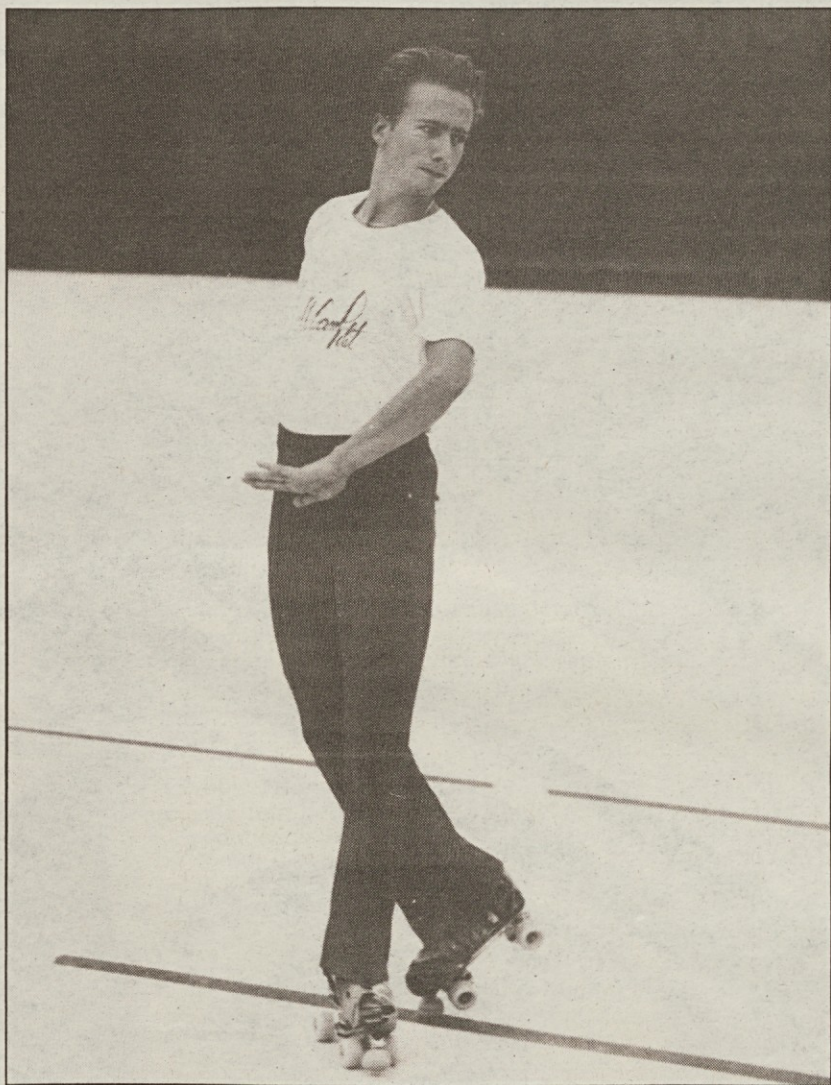
Polet bo 2. in 3. maja organiziral deželno tekmovanje za najvišje moške kategorije: poleg domačega tekmovalca Sama Kokorovca, ki je po zimski sezoni na ledu ponovno obul kotalke, bosta nastopila tudi slavni Sandro Guerra in evropski prvak v obveznih likih Francesco Cerisola, tako da lahko računamo na prisotnost lepega dela mednarodne elite.

Za mesec maj in junij je v načrtu tudi tečaj kotalkanja za odrasle: namenjen je mladim, ki bi se radi naučili kotalkarskih elementov za roll disko; staršem, da bodo lahko skupaj s svojimi otroki preživeli kako prijetno urico na svežem zraku openskega kotalkališča, in vsem tistim, ki bi se radi razgibali in naučili nekaj novega. Tečaj predvideva primerne vaje za razgibavanje in ravnotežje, nato pa glavne elemente kotalkanja ob glasbeni spremljavi. V primeru slabega vremena bo vadba potekala v Poletovi telovadnici ob kotalkališču.

Takoj po zaključku šolskih obveznosti bo tudi dvotedenski intenzivni začetniški tečaj za otroke, ki bi se radi vključili v društvo. Poletovci računajo, da bo le-teh kar precej, saj postaja kotalkanje vedno bolj priljubljen šport tudi med našo mladino, opensko društvo pa je edino, ki nudi slovenskim otrokom možnost, da se z njim ukvarjajo v domačem okolju s slovenskimi trenerji.

obvestilo

ŠD GRMADA
vabi člane na redni občni zbor, ki bo jutri, 24. t. m., ob 20. uri na društvenem sedežu v Mavhinjah.

Poletovec Samo Kokorovec bo glavna atrakcija deželnega tekmovanja v organizaciji openskega društva

Prof. Dušan Videmšek o MZSTE Povsem zadovoljivo!

Na začetku bi rad poudaril, da je letošnja sezona bila ena izmed boljših sezon, tako v organizacijskem kot v tekmovalnem pogledu.

Vsi se vedno bolj zavedamo, da samo enoten in vsklajen pristop k delu omogoča kvaliteten razvoj alpskega smučanja v zamejstvu. Odvečno izgubljanje energije na področjih, ki kvečjemu škodujejo športu, se je očitno pretransformiralo v bolj pozitivno dejavnost - organiziranost in tekmovalnost. Zamejska ekipa, združena iz vseh klubov, je v letošnji tekmovalni sezoni na vseh tekmovalnih nivojih častno predstavljala barve svojih društev, kot tudi smučanje in šport v zamejstvu.

V pripravljalnem obdobju v mesecih september, oktober, november, december smo opravili kvalitetne treninge na ledeniku Moltal, kasneje smo se zaradi nižjih stroškov orientirali na smučišča v Sloveniji - Vogel in Roglo.

Opravili smo 28 dni treninga v razmerju 40:30:20 (VSL:SL:GS) in dodatno še 8 dni, ki so bili namenjeni odpravljanju stereotipov (napak) in izboljšanju posameznih tehnik.

Tekmovalci so svoje sposobnosti preizkusili na 18 tekmah in dosegli uspehe, ki so optimistična napoved tudi za naslednjo sezono. Vsi so izboljšali svoje točke, predvsem pa je razveseljivo, da so z izboljšanjem tehnik smučanja, resnim pristopom k treningom in tekmovanjem, svoje položaje v primerjavi z ostalimi konkurenti močno popravili.

Seveda je potrebno trdo delo, da bodo tekmovalci na tekmah naše regionalne skupnosti dosegali še boljša mesta.

Glede na to, da so nekateri naši tekmovalci, ki se procesa treninga niso udeleževali stoodstotno, dosegli presenetljivo dobre rezultate, lahko trdimo, da imamo v zamejstvu talentirane smučarje, le njihove sposobnosti je potrebno še bolj izkoristiti.

Kot sem že omenil, je pri vseh tekmovalcih opazno napredovanje v tehničnem znanju smučanja. Morda je edina pomanjkljivost pri večini tekmovalcev slaba telesna pripravljenost, kar se je odražalo na tekmah, ki so bile izvedene v zelo težkih in spremenljivih pogojih. Spremembe glede dolžine prog, težavnosti postavitve, prestopanje v višje kategorije so zahtevale dobro fizično in psihično pripravljenost, agresivnost, borbenost, česar pa večina naših tekmovalcev ne izkoristi v zadostni meri.

Večja količina treningov, večje število startov na težavnejših progah - tekmah, dobro delo z mlajšimi generacijami, pravilna izbira trenerskih teamov, ki so strokovno usposobljeni, pomeni večji kvaliteten premik.

Vsem požrtvovalnim delavcem, odbornikom, predsednikom, koordinatorjem in staršem, kateri so nam stali ob strani, se zahvaljujemo in pričakujemo enako veliko pomoč tudi v naslednjih sezonah.

prof. DUŠAN VIDEMŠEK

V nedeljo v športni dvorani v Sežani bodo na sporedu štiri srečanja

Finalni boji Trofeje Jadran

V nedeljo bodo v Sežani finalne tekme letošnje že 5. izvedbe Trofeje Jadrana v minibasketu za letnike 1980 in mlajše. Na letošnji izvedbi je nastopilo rekordno število moštev (deset), tako da jih je organizator razdelil v dve skupini po pet.

Po regularnem delu je v A skupini osvojila prvo mesto Nova Gorica, medtem ko je bila v B skupini najboljša Divača. Obe ekipi sta sklenili regularni del nepremagani.

LESTVICI
SKUPINA A: 1. Nova Gorica 8; 2. Kontovel 6; 3. Polet 4; 4. Sokol 2; 5. Dom 0.

SKUPINA B: 1. Divača 8; 2. Postojna 6; 3. Sežana 4; 4. Breg 2; 5. Bor 0.

V nedeljo v Sežani bosta igrali prvovršeni ekipi obeh skupin za 1. mesto; drugouvršeni za 3. mesto itd.

NEDELJSKI SPORED
ZA 1. MESTO: Nova Gorica - Divača (15.15).
ZA 3. MESTO: Kontovel - Postojna (14.00).
ZA 5. MESTO: Polet - Sežana

(15.15).
ZA 7. MESTO: Sokol - Breg (14.00).
ZA 9. MESTO: Bor - Dom (po domeni).
Vse tekme (po dve) bodo v športni

dvorani v Sežani.

Naj omenimo, da bo zaključna prireditev z nagrajevanjem tega turnirja v začetku junija na Opčinah.

Na sliki M. Magajne trenutek s srečanja Trofeje Jadran.

Košarkarsko prvenstvo kadetov

Pomembna tekma za Kontovelce

Kontovelovi kadeti so se med velikonočnimi prazniki dva dni mudili na Mostu na Soči, kjer so bili na pripravah pred zdanjem in odločilnim delom prvenstva.

Kot je znano, so Kontovelovi košarkarji drugi na lestvici skupno s Stefanom, s katerim pa imajo ugodnejšo razliko v koših v medsebojnih srečanjih. Mednovi varovanci imajo torej vse možnosti, da se uvrstijo v nadaljnji del tega prvenstva, kar bi bilo za našo mladinsko košarko res velik uspeh.

Kontovelci so na Mostu na Soči v nedeljo in ponedeljek, pod vodstvom trenerja Igorja Medna, skupno opravili štiri treninge, poleg tega so igrali tudi trening tekmo z mladinci Tolmina.

Ze jutri čaka naše košarkarje težka naloga: domače srečanje z videmsko ekipo Rexa, ki je trenutno na 5. mestu lestvice. Kontovelci so Videmčane v prvem srečanju že tesno premagali in so tudi danes favoriti. Podcenjevanje nasprotnika pa bi bilo lahko za naše usodna, zato bo treba igrati že od vsega začetka s polno močjo in požrtvovalnostjo.

Tekma Kontovel - Rex bo jutri, ob 18.30 v telovadnici »Ervatti« pri Brišči-kih.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

SREČANJE S SERGIOM D'INFANTIEM

Dolgoletni prijatelj Slovenskega planinskega društva v Trstu, Sergio D'Infanti, doma iz Ravascletta, je vnet gorohodec in ljubitelj hribov. Kolikor mu čas dopušča, se spravi v planine in sodeluje tudi v odpravi. Bil je v Južni Ameriki in pred dvema letoma je sodeloval v himalajski odpravi »Sagarmatha 90«, ki jo je pripravilo naše društvo. Lani je celo izdal knjigo, v kateri opisuje svoje podvige v domačih in tujih planinah.

SPDT ga je zato povabilo, da bi tudi tržaškim planincem posredoval in prikazal nekaj najbolj značilnih trenutkov iz bogate bere njegovih doživetij in izkušenj. Sergio D'Infanti se bo zato predstavil v četrtek, 30. t.m. v Gregorčičevi dvorani in nam v sliki in besedi posredoval nekaj svojih najlepših trenutkov v stiku z divjo gorsko naravo v predavanju, ki nosi naslov »La storia di uno«, ali po naše zgodba enega. Škoda bi bilo zamuditi srečanje s Sergiom D'Infantijem, pristnim

gornikom starega kova, ki je skoraj vse svoje življenje posvetil izredni ljubezni do gora in planin, ki ga v rodnem Ravasclettu obdajajo.

Predavanje spada v niz planinsko kulturnih srečanj, ki jih vsak mesec prireja SPDT.

USPEL IZLET V GORIŠKA BRDA

Prvi spomladanski izlet, ki ga je pripravilo SPDT, je popolnoma uspel. Več kot trideset planincev se je na velikonočni ponedeljek z avtomobili iz Trsta peljalo v Goriška Brda na zanimiv in privlačen izlet, ki ga je vodil prizadevni Franc Armani. Pri Moši so zavili proti meji v Slovenijo in jo prestopili na mejnem prehodu Vipolže. Še voznja do Dobrovega, kjer se je začel pravi izlet. Na mostu za Slavče, kjer stoji kip zavetnika mostov sv. Janeza Nepomuka, je vodja izleta pripravil za vse udeležence majhno presenečenje. V skladu s praznikom jih je obdaril s pletenim koškom z dvema pirhoma. Darilo so znale planinke ceniti in bile hvaležne za izkazano pozornost.

Izletniki so se potem povzpeli do ozkih, globokih tesni hudournika Kožbanjščka, ki so prava mojstrovina narave in so vzbudile veliko občudovanje vseh navzočih. Škoda, da ni nobene oznake, ki naj bi ovrednotila to lepo čudo narave. Po ogledu se je skupina ponovno podala na pot in v približno eni uri hoje dosegla vas Nozno, kjer je bila sprostitev ob malici iz nahrbtnika in ob pristni domači briški kapljici. Razvila se je družabnost, zadonela je pesem in že je bil čas, ko se je bilo treba vračati v dolino, oziroma do parkirišča v Dobrovem. Izletniki so imeli tudi srečo z vremenom. Sicer jih je nekajkrat poškrpil rahel dež, vendar hujšega ni bilo. Veseli in srečni so se zvečer vračali domov polni vtisov s tega lepega spomladanskega izleta. (L.A.)

ALPINISTIČNI TEČAJ

Po več kot enoletnem premoru je v začetku tega meseca končno zopet oživel alpinistični tečaj v organizaciji AO SPDT. Po dveh predavanjih in izvedbi prvih kratkih vzponov v dolini Glinščice, je torej tečaj

že prešel v živo svojega delovanja. Tečajnikov je skupno pet. Ti so: Peter Rasman, Andrej Canziani, Peter Janežič, Giuliana Pavlica in Ana Zupancich. Izkušeni vaditelji odseka, ki tečajnike marljivo vodijo in urijo, pa so Davor Župančič, Aleš Roncelli, Erik Švab ter Tatjana Gregori, za praktični del tečaja pa se jim je pridružil še priljubljeni Lenart Vidali.

Enako število vaditeljev ter tečajnikov kaže, da so udeleženci letošnjega tečaja izredno okorišeni, saj se le redkokdaj zgodi, da se lahko vsak vaditelj polnomočno posveti posameznemu tečajniku, kar že samo od sebe pomeni, da je izmenjava pozitivnih izkušenj in sploh učenje na ta način mnogo bolj učinkovito.

Kot smo že omenili, sta bili na sporedu že dve predavanji. Prvo, ki ga je vodil načelnik odseka Aleš Roncelli, je v glavnem obravnaval vozle - ki so za plezarijo izredne važnosti - ter še alpinistično opremo v glavnih obrisih. Drugo predavanje, ki ga je imel vodja tečaja

Davor Župančič, pa je obravnavalo izrazoslovje ter vremenoslovje. Ob predvajanju diapozitivov na isto tematico pa so se vsi dvomi tečajnikov (upajmo) razblinili. In končno, po podanih bistvenih napotkih in suhoparnosti teorije, je za tečajnike napočil čas, da do nabrano znanje izkoristijo tudi v praksi, to je s plezarijo v dolini Glinščice, kamor so se skupno z vaditelji podali v nedeljo 12. t.m. Vreme je bilo idealno, nedeljskih izletnikov ter drugih plezalcev je kar mrgolelo, vendar je bilo možnosti plezanja vseeno dovolj.

Prve opravljene krajše smeri so bile seveda manjše težavnostne stopnje, zadoščenja ter veselja pa ni manjkalo, tako da so vsi tečajniki zelo pozitivno opravili svoj prvi test v skali.

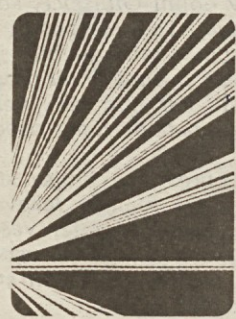
Po Velikonočnem premoru se bo dejavnost tečaja zopet obudila s predavanjem o nevarnosti v gorah in prvi pomoči, skupno s predvajanjem diapozitivov s plezarije v Himalaji, ki bo jutri, 24. t.m. na sedežu odseka ob 20.30.

FIERA DI PORDENONE

Ph AD: Gianfranco Angelico Benvenuto

27. SEJEM

RADIO

AMATERSTVA

HI-FI

24. - 25. - 26. APRILA 1992

URNIK: 9.00 - 19.00

Totalna komunikacija

CRUP
Cassa di Risparmio
di Udine e Pordenone